

HABEMUS PAPAM!

IMAMO PAPEŽA!

Kardinal nadškof iz Bolonje, Giacomo Della Chiesa je naslednik Pija X.

AMERIŠKI KARDINALI SO SE ZAKASNILI.

Rim, 3. sept. — Kardinal Della Chiesa je bil danes v konklave izvoljen kot naslednik papeža Pija X., ter si je izbral ime Benedikt XV.

Sedanji papež, bivši kardinal Giacomo (Jakob) Della Chiesa, postal je kardinal še le v zadnjem konzistoriju, 14. maja 1914. Bil je nadškof v Boloniji na Italijanskem ter je bil rojen 21. novembra 1854, torej še ne 60 let star.

Ameriška kardinala Gibbons in O'Connell nista bila v konklave, ker parnik Canopia, na katerem se nahajata, pride v Neapelj šele jutri.

Nemčija prodira zmagonosno na obeh straneh.

francozke--nemški--belgijski meji so združeni Angleži, Francozi in Belgijci prisiljeni nazadovati.

VELIKANSKI PORAZ RUSOV.

Minuli in ta teden bidejo se vojski in nemško-avstrijski-ruski vojski. Boji morajo biti glasom. Prišli poročili, ktere se dobiva, govore. Vsa poročila prihajajo preko Londona, kjer vlada strogo cenzor, neki angleški odvetnik, član parlamenta in ki zna, kaj se dogaja v obče trditi, da kar je belo, je črno ali pa narobe.

Združeni bratje, Angleži, Francozi in Belgijci priznavajo sedaj svojo lastno cenzorju, da morajo umikati nemški vojski nazaj. To je zelo kislno jabolko, katero so ngriznili, dela jim skodelo in dolge zobe, da se je res izšlo, ako sploh kaj poročajo. Torej težko je poročati o neuspelih priznanjih v javnosti. In to morajo govoriti dejstva in ne pa prazne fraze.

Francozi so potolčeni ob celi črni. Angleži, njihovi sodružniki so dobili glavo, dasi jim zapovednik tako "glasoviti" poveljniki in feldmaršala Lord Kitchener. V Londonu -- in Sir French. Nade, ktere so gojili, niso izpolnile, Nemeč prodiral v Parizu in francoska vlada proti Parizu in francoska vlada svojim predsednikom zbežala v Bordeaux (Bordo). Čemu pa bemo tako glasom poročil generalov vaših vojnih čet zmagočiti? Nemški vojaški avijatik spušča sedaj bomb nad Parizom in

Antwerpen - nemške čete so pa kakih štiridesetmilij od Pariza. V Alzaciji in Loreni je vse mirno, ker ne morejo napredovati. Vse francozke čete sedaj združujejo v smeri proti Parizu. Ali vmes med njimi je ona velikanska zagozda Nemcev, ktera ne bo pripustila, da bi se armade združile in teden dni ne bo minul, ko bomo čuli da je Nemeč pred Parizom. Angleški časniki in častniki so želeli Nemečom pripraviti maščevanje za Sedan v letu 1870 in baš ta dan zopet, dne 1. septembra 1914 dobil je stric John Bull skupno z francoskim petelinom tak udarec, da ga ne bo pozabil dolgo in dolgo.

Angleški listi poročajo, da so v bitku pri Helgolandu njihovi hrabri mornarji potopili enajst nemških ladij, zamolčijo pa zelo previdno, koliko so oni zgubili. Bahajo se, da so uže zagrabili toliko in toliko stotin trgovinskih ladij nemških in avstrijskih. To je zelo lahko, neoborožene parnike in jadrenjače prestrašiti z nekoliko strelji ter jih potem ugrabiti kot vojni plen.

Torej na eni strani zmaga -- na drugi strani pa tudi. Rusi so se bahali, da bodo kmalu v Berlinu, istotako kot so kričali Francozi: Naprej proti Berlinu. Res so prodirali v vzhodni Prusiji, kjer je sam ravnic ali prišli so v past, ktero so njim nastavili Nemeč pri Allenstein ter se tam vjeli tako, da so zgubili tri čele armadne voje z vsem

topništvom ter da je nemška armada zajela 70,000 mož, med njimi dva armadna poveljnika in nad 300 častnikov. Ako se steje armadni voj po 50,000 mož, je torej ostala polovica teh treh armadnih vojev mrtvih ali ranjenih, ali pa nazadovala. Nemeč znajo zelo dobro šteti, boljše kot Rusi, Srbi, Angleži in Francozi, ki poročajo o svojih sijajnih zmagah.

Nadalje so poročila iz zelo močnega angleškega vira in to je "Times", da je vsa avstrijska armada v Galiciji razpršena ter da so Avstrijci zapustili Lvov (Lemberg) glavno mesto Galicije, ter se potegnili proti Przemyslu. Angleški listi so morali potrditi, da je avstrijska armada zapodila Russe po večdnevem boju v beg proti Lublinu in da napreduje sedaj proti Varšavi. Nasprotno pa zopet poročajo, da so Rusi zajeli 30,000 mož avstrijske armade z mnogimi topovi. Ta vest je lažnjiva proti stoječim dejstvom. Bitka pri Krasniku je zapodila rusko silo v Poljsko in ono, kar je prišlo v Tarnopol, ni znatno. Vseeno se pa zamorejo ruski vojaki tam najesti svetovno znanega židovsko -- poljskega česna iz Tarnopola, ker bodo z nabiti samo z vzduhom ter plemenite rastline zamogli premagati avstrijske čete.

In da ne pozabimo naposled kralja Petra v Nišu in njegov tam zbrani generalni štab. Peter in njegov tast Nikola sta stara ter se držita raje v ozadju, tam kjer ne zadene noben strel. Mislili smo, da bodo srbski bratje sedaj po svojih slavni zmagah nad Avstrijci naenkrat v Sarajevu, sedaj pa poroča kralj Peter iz Niša, da bo v Bosni in Hercegovini prizorjena vstaja vseh Srbov in potem bo še le on priskočil na pomoč. To je zelo plemenito od starega Petra in od Nikole. Najprvo ustajo in potem zmagonosno pojezd v Sarajevo, Zagreb, Ljubljano in Ljubi Bog ve, kam še. Dasi je Petrova in Nikice armada požrla že v številkah na papirju nad pol milijona Avstrijcev, vzela večino avstrijskega topništva, še vendar oba čepita na svojem mestu, eden v Nišu, drugi v Cetinju. Zakaj pa ne gresta, naprej? Oba vesta zelo dobro, da igrata sedaj "va banque" in da bosta skupno z ruskim stricem zgubila igro. Nikita je poročal minuli teden iz Cetinja, da je združena angleško -- francoska flota razdejala vso vojaške utrdbe v Boki Kotorski. Sedaj pa poročila iz Rima, da je Avstrijsko vojaštvo napadlo utrdbe Črnogorec na gori Lovčen, ki meji Avstrijo in Črnogoro, ter je bilo pri tem podpirano od težkega topništva iz kotorskih utrb. Avstrijci bi bili baje zasedli Lovčen ko ne bi bila prišla zopet združena flota, ter pomagala Črnogorcem, kteri so zapodili Avstrijce v beg, ki so zgubili okroglo 400 mrtvih.

Ali so docela razdejane kotorske utrdbe kar čez noč torej izrastle ter pomagale avstrijskim vojakom! To je očevidno znamenje, da se bidejo poročevalci z svojimi lastnimi lažmi.

KONKLAVE SE JE ZAČEL.

57 kardinalov je stopilo v konklave za izvolitev novega papeža.

IZVOLJEN BODE ITALIJAN.

Rim, 31. avg. — Konklave, ki ima nalogo izvoliti naslednika papežu Piju X, ki je umrl 20. avgusta t. l. se je danes začel z veliko slovesnostjo.

V Pavlinski kapeli je bila slovesna pontifikalna maša v navzočnosti 57 kardinalov in njihovih spremljevalcev (konklavistov). Navzoči so bili tudi člani diplomatskega zbora, malteški vitezi in aristokracija papeževega dvora. Pri maši je pel svetovnoznani sikstinski pevski zbor; latinsko pridigo "de eligendo pontifice (o izvolitvi papeža)" imel je monsignor Massella.

Ob polosni uri zvečer so se zbrali kardinali v svojih določenih prostorih in kardinal Della Volpe je v svoji lastnosti kot komornik zatvoril notranja vrata, ktera bodo ostala zapečatena z svinčeniimi pečati dokler ne bo novi papež izvoljen. Vsa telefonska zveza z zunanjim svetom je pretrgana.

Velika pomoč.

Zelo nas je razveselilo pismo, ktero smo prejeli iz Arkansas. Glasi se takole: "Naznanjam vam, da sem prejel Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino v popolnem redu. Ko sem ga porabil, moram izjaviti, da mi je mnogo pomagalo in da se zopet dobro počutim. Moja žena, ktero je zdravnik zdravil brez vsega uspeha, zadobila je zdravje po tem zdravilu. Oba sva vam zelo hvaležna. Mike Skovranek, Box 34, Denning, Ark."

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino daje navadno polno zadoščenje v vsakem hišnem gospodarstvu. Odpravi zapeko ter pomaga drobovju, da zamore redno delovati.

V lekarnah. Jos. Triner, izdelovalec, 1333 — 1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. —

Vsaka družina bi morala imeti pri roki Trinerjev liniment za slučajne potrebe. Odpravi revmatične in neuralgične bolečine.

Pozor naročniki in prijatelji!

Gotovo je danes vas vseh pozornost obrnjena na Evropo, kjer se bore narodi med seboj. Marsikdo iz med vas bi se rad natančneje poučil o moči armad, mornarici ter legi in trdnjavah bojujočih se narodov. V ta namen smo naročili večje število krašnih atlasov kteri imajo našestnajstih straneh zemljevide posameznih evropskih držav z zaznamkom vseh večjih trdnjav, potem slike cesarjev in kraljev, kateri so zapleteni v ta boj ter natančen seznam armadne in vodne moči vseh držav Evrope. TA ATLAS BODEMO DA LI PROSTO VSAKEMU NOVEMU NAROČNIKU, KAKOR TUDI VSEM STARIM NAROČNIKOM, KATERI SE ZOPET NAJMANJ ZA ENO LETO PREDPLAČAJO NA "GLASNIKA". Ta atlas bi moral biti v hiši vsakega, kateri se količkaj zanima za sedanji položaj Evrope. Tu imate priliko ga dobiti sedaj prosto, s tem da se naročite na list.

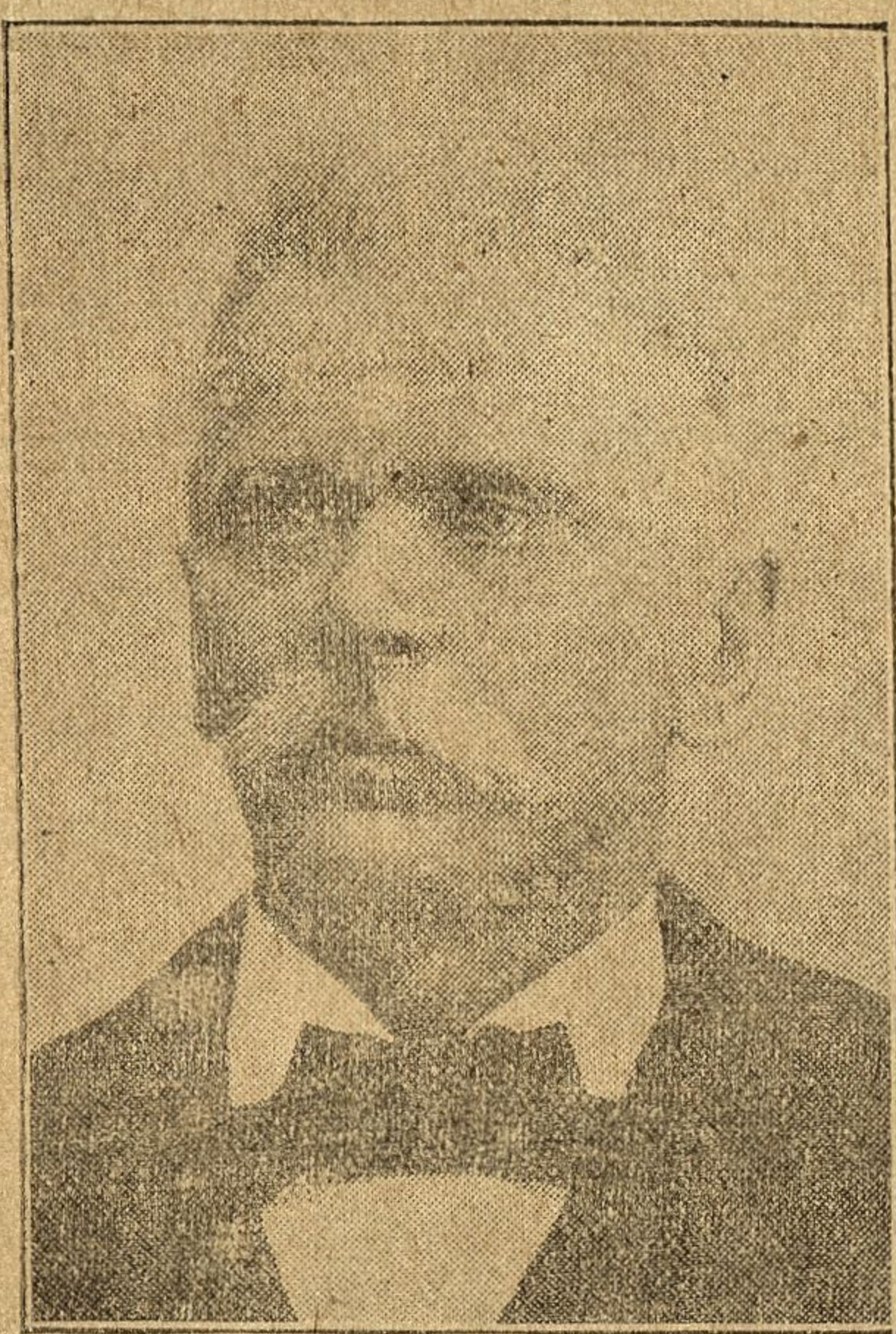
Porabite ugodno priliko!

Našim naročnikom in prijateljem v Joliet, Ill.

naznanjamo, da jih bude te dni obiskal tamošnji naš zastopnik, Math Judnich, 1307-Broadway St, kteri je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati pravoveljavne pobotnice. Rojakom ga toplo prioroča mo.

CALUMET IN OKOLICA.

Tu prinašamo sliko našega slovenskega veterana, gosp. Dr. Jos. Plautza, živnozdravnika in javnega notarja na Calumetu. Gospod Plautz je star 74 let, ali trden je tako, da mu ni poznati njegovih let. Res je siv, kot golob, ali še vedno trdo koraka kot stari vojak bivšega melikanskega cesarja Maksimilijana, za kterega se je bojeval od kraja do kraja. Zaradi njegove hrabrosti in pa tudi odlikovanje cesarja Napoleona III in Maksimilijana, "Stara Krtača", kot se sam naziva. Ima iz svojega življenja toliko zanimivega povedati da bi ga človek poslušal cel dan. Ob priliki bomo prinesli eno humoresko, ktera bode zbudila med Belokranjci polno smehu, kajti gospod Plautz je sin Bele Krajinca in vrstnik ranjkega škofa Janeza Vertina iz Marquette, s katerim sta skupno preganjala in pasla po dobičkem polju jernejske krave, ter se po dolgih letih zopet dobila v gornjem Michiganu. Bog živi našo staro Krtačo še mnogo let!

Izd zadnjih volitev v Michiganu ni nas čisto nič iznenadilo, ker smo uže pred bili svesti, da bo republikansko nominacijo za guvernerja dobil Chase S. Osborn, ki je zmagal pri primarijah z večino od več kot deset tisoč glasov. Kar se tiče volitve v Houghton county, je ta sijajno dokazala, kako priljubljen in uspešen uradnik je naš stari prijatelj Niko F. Kaiser, ki je sicer mlad v letih, ampak tako izkušen uradnik, kakoršnega ni še imel Houghton county. Dobil je namreč največje število glasov na republikanskem tiketu, to je 4.333.

Kongresnik, naš slavni "I and I alone Mac" dobil je kot kandidat progresivcev celih 303 glasov, dočim jih je dobil republikanski kandidat W. Frank James 4.173. Mac bo sedaj kmalu po suhem plaval.

Minulo soboto poročil je slovenski župnik Rev. F. L. Klopčič v cerkvi sv. Jožefa gospoda Maksa Emil Miller z Miss Mary Kobe. Ženin je doma iz Saksoneškega, ona pa na Calumetu rojena hči gosp. Matija A. Kobe iz Tamaracka. Ženin je pred poroko prestopil iz protestantizma v katoličanstvo ter je dotični verski poduk mu dajal naš velečastiti gospod župnik. Bilo srečno.

Rojakoma gg. John Bačarju in Matiji Brula — obema na Rayn, baultownu so podarile Rojnice po eno zdravo hčerko vsake-mu. Naše čestitke!

Ribiči so v Traverse Bay ta teden ujeli v svoje mreže belugo, ki je tehtala 35 funtov ter je bila ena največjih, kar so jih dosedaj ulovili v Superior jezeru.

V mesecu avgustu izdal je okrožni tajnik Nick Kaiser 89 ženskih dovoljenj, največje število od leta 1907.

Demokratski volivni shod za Houghton county se bo vršil v torek, dne 8. septembra, popoldne ob 2. uri na Calumetu v mestni dvorani.

V sredo imelo je obje, u poslono pri našem listu z odborniki društva svoj izlet, kterega se je udeležilo 22 oseb. V krasnem na ravnu parku ob drugi pečnici smo se utaborili. Vreme ni bilo zjutraj kaj preveč prijazno, vendar proti popoldnevu se je nas Bog usmilil ter nam dal najkrasnejši dan. Kuhal nam je izvirno bujo naš John J. po svojem lastnem receptu, imeli smo še drugega prigrizka in poleg tega mnogo vrstnih dingih okrepili, od bistrice studenčnice do izvrstnega kipečega domačega vina, kterega je pripeljal seboj naš predsednik g. Mihael Klobučar. Obiskala sta nas tudi nepričakovana dva velečastita gosta od daleč in sicer Rev. Dr. Anton Ivan Režek iz Houghtona in Rev. James Miller iz Dollar Bay. Čas nam je hitro pretekel in kmalu po mraku so avtomobili zopet drveli proti Calumetu. Vsem gospem in gospodom, ki so nas počastili z svojim obiskom, osobito pa gosp. John Vertinu, ki nas je z svojim avtomobilom osebno prevažal tje in nazaj izrekamo s tem našo zahvalo.

Solsko leto se je začelo v pondeljek 31. avgusta v tukajšnjih javnih solah, v župnijskih solah pa dne 1. septembra. — V šolskem okraju št 1 Calumet township je upisanih do sedaj 5.644 učencev, med temi je do 1.200 dijakov in dijakinj višje šole. Tekom tega in drugega tedna bo število učencev še narastlo.

Neki Mate Kasun hotel je potegniti našega rojaka Luteta Baruka za "podingo". Jure pa, ne bodi nemaren, šel je v teku k mirnemu sodniku Fisherju, ki mu je izdal zaporno povelje, in Kasun bo moral sedaj, poleg tega, da bo plačal "podingo" še trideset dni sedeti v hotelu Jim Cruse na Houghtonu.

Delavci, kateri so bili odpuščeni iz rudnikov so začeli sedaj odbijati v gozdove v Baraga in Ontonagon county, kjer se bo odprlo sedaj zimsko delo.

"Bob" H. Shields, prvomestnik in William F. Miller tajnik republikanskega odbora v Houghton County sta odložila svoj častni mesti. Poroča se, da bosta kot njuna naslednika izvoljena kapitan James Chynoweth in Oskar Keekonen, prvi za prvo mestnika, drugi za tajnika. Oba sta Calumetčana.

V pondeljek popoldne začelo je grnati in treskati na Calumetom in ulila se je taka ploha, kot uže davno ne. Na Pine cesti je strela udarila v cesto pred finsko luteransko cerkvijo ter je vrgla ob tla par težkih konj. k sreči pa ne poškodovala. V tlak je pa napravila veliko in globoko luknjo.

Mestni zdravstveni uradnik poroča o epidemičnih slučajih davice (difterije) na Pine cesti, med peto in četrto cesto, da pa noben slučaj ni zelo opasen.

V vrtu našega rojaka George Ostermana na South Range sedaj zore breskve in grozdje. Če bo vreme tekom tega meseca le količkaj ngodno, npa gospod Osterman da bo začetkom oktobra imel trgatav. Uže minulo leto je dobil za grozdje in breskve prva darila pri kmetijski razstavi za Houghton County in se nadeja s popolno trdnostjo, da jih bo dobil letos tudi. Prve pridelke svojega vrta bo razstavil dne 12. t. m. v Painesdale povodom žetvine slavnosti.

Poljedelska razstava za Keeweenaw county vršila se bo od 23. do 27. septembra v Glaciadomu na Mohawku. Prvi glavni dobiček bo farma od 40 akrov v bližini Ojibway, ki je deloma obdelana, deloma še gozd; drugi glavni dobiček bo pa Fordov avtomobil za pet oseb.

Minuli teden našli so v gozdovih za naselbino Winona rudarja Jakoba Peričiča mrtvega, z enim strelom v čelu in drugim v trebuhu. Peričič in njegov tova-

riš Anith, sta šla zjutraj na lov. Ko sta prišla v gozd, sta se razšla. Popoldne, ko se je Anith vrnil, našel je svojega tovariša mrtvega z navedenima dvema ranama. Puška je ležala poleg njega. Takoj je šel v Winona po zdravnika, ki je pa zamogel le konstatirati, da je Peričič mrtve. Ali je tu umor ali pa samomor, je nedognano; zaradi tega so Anitha pridržali v zaporu.

Tudi Quincy rudnik je s prvim septembrom omejil svoje delovanje ter nekaj delavcev odpustil. Evropska kolobocija pač ničnakuje z svojimi zimni posledicami po celem svetu. Quincy bo znižal svojo produkcijo za polovico.

Solsko leto se je začelo v pondeljek 31. avgusta v tukajšnjih javnih solah, v župnijskih solah pa dne 1. septembra. — V šolskem okraju št 1 Calumet township je upisanih do sedaj 5.644 učencev, med temi je do 1.200 dijakov in dijakinj višje šole. Tekom tega in drugega tedna bo število učencev še narastlo.

Neki Mate Kasun hotel je potegniti našega rojaka Luteta Baruka za "podingo". Jure pa, ne bodi nemaren, šel je v teku k mirnemu sodniku Fisherju, ki mu je izdal zaporno povelje, in Kasun bo moral sedaj, poleg tega, da bo plačal "podingo" še trideset dni sedeti v hotelu Jim Cruse na Houghtonu.

Delavci, kateri so bili odpuščeni iz rudnikov so začeli sedaj odbijati v gozdove v Baraga in Ontonagon county, kjer se bo odprlo sedaj zimsko delo.

"Bob" H. Shields, prvomestnik in William F. Miller tajnik republikanskega odbora v Houghton County sta odložila svoj častni mesti. Poroča se, da bosta kot njuna naslednika izvoljena kapitan James Chynoweth in Oskar Keekonen, prvi za prvo mestnika, drugi za tajnika. Oba sta Calumetčana.

V pondeljek popoldne začelo je grnati in treskati na Calumetom in ulila se je taka ploha, kot uže davno ne. Na Pine cesti je strela udarila v cesto pred finsko luteransko cerkvijo ter je vrgla ob tla par težkih konj. k sreči pa ne poškodovala. V tlak je pa napravila veliko in globoko luknjo.

Mestni zdravstveni uradnik poroča o epidemičnih slučajih davice (difterije) na Pine cesti, med peto in četrto cesto, da pa noben slučaj ni zelo opasen.

V vrtu našega rojaka George Ostermana na South Range sedaj zore breskve in grozdje. Če bo vreme tekom tega meseca le količkaj ngodno, npa gospod Osterman da bo začetkom oktobra imel trgatav. Uže minulo leto je dobil za grozdje in breskve prva darila pri kmetijski razstavi za Houghton County in se nadeja s popolno trdnostjo, da jih bo dobil letos tudi. Prve pridelke svojega vrta bo razstavil dne 12. t. m. v Painesdale povodom žetvine slavnosti.

Poljedelska razstava za Keeweenaw county vršila se bo od 23. do 27. septembra v Glaciadomu na Mohawku. Prvi glavni dobiček bo farma od 40 akrov v bližini Ojibway, ki je deloma obdelana, deloma še gozd; drugi glavni dobiček bo pa Fordov avtomobil za pet oseb.

Minuli teden našli so v gozdovih za naselbino Winona rudarja Jakoba Peričiča mrtvega, z enim strelom v čelu in drugim v trebuhu. Peričič in njegov tova-

Bolečine in okorelosti

katero povzročata revmatizem, obistne nepravilike ali nevalgija se lahko hitro odpravijo s pomočjo

SEVERA'S GOTHARD OIL

(Severovega Gothardskega Olja). Zmanjša vnetje, prežene otekline in odpravi krče in okorelost.

Cena 25 in 50 centov. V vseh lekarnah.

Izobno za Severa's Medicated Skin Soap Dobro milo za britje in kopel. (Severovo Zdravilno Milo) Cena 35c.

SEVERA'S TAB-LAX. Sladkorno odvajalo. Za otroke i odrasle. Cena 10 in 25 centov

Napredaj v vseh lekarnah. Vprašajte za Severove Pripravke po imenu. Zavrnite nadomestivo. Ako vas lekarnar ne more založiti, naročite jih od nas!

W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa

Med sosedom.

Jože (poje): Prijatelji obrodile, so trte vince nam sladko, ki nam oživlja žile; sree razjasni in oko.

Janez: Za Boga, Jože kaj ti pa je, da tako veselo poješ?

Jože: (poje naprej): Ki vtopi vse skrbi, v potrlih prsih np zbudil! Na zdravje, na zdravje, Juhuhu — hu!

Janez: No, sedaj pa že vidim, da si znorel!

Jože: Kaj, jaz — pa znorel. ti bena benasta! Nikdar se še nisem počutil bolje, kot ravno sedaj.

Janez: Kako to? Kje si pa bil? Jože: Bil sem na sedmi cesti pri Klobučarju. To ti pa povem, takšnega vina pa še nisem pil. odkar sem prišel iz domačih gor. To ti jekapljica, ki ti razveže jezik.

Janez: No, dobro mora biti. ker vidim sedaj, da čist pametno govoriš. Torej, kje praviš?

Jože: Na 115, sedmi štrit. Kaj pa tičiš vedno kot kak muren v svoji ljuknji. Pojdi vsaj med poštene ljudi; slovensko govoreco najdeš!

Janez: No, pa naj bo na tvoje. Torej kedar?

Jože: Veš, med tednom to za naju ni dobro ampak v soboto, ko bo plača, greva pa lahko tje in ga požvižgava vsaki en literček.

Janez: Samo pridi k meni in pčtem bova vzela še moje poslen-garje z sabo.

Jože: Jaz pa tudi svoje. To bo lušno! Juhuhu! Torej le k MIHAELU KLOBUČAR 115 — 7, CESTA!

Naročite se na "Glasnik."

Rojakom po drugih državah.

Ne hodite sedaj v bakreno okrožje! Ker je trg bakru rad vojne zaprt, so tukajšne družbe odslovile gotovo število delavcev ter jih ne mislijo več najemati, dokler se položaj ne zboljša. Zatoraj se naj vsakdo drž! tam kjer je; kadar se stvari obrnejo na bolje, bomo pravoasno sporočali.

VOJSKA! VOJSKA!

V Evropi se bijejo med se boj, tu pa tekmujejo kdo bode napravil boljše in lepše obleko svojim odjemal cem. Gotovo ste že opazovali moža samozavestno sto pajočega, oblečenega v fino pristajajočo mu se obleko. Gotovo ste mislili: Kje je na ročil ta svojo obleko?

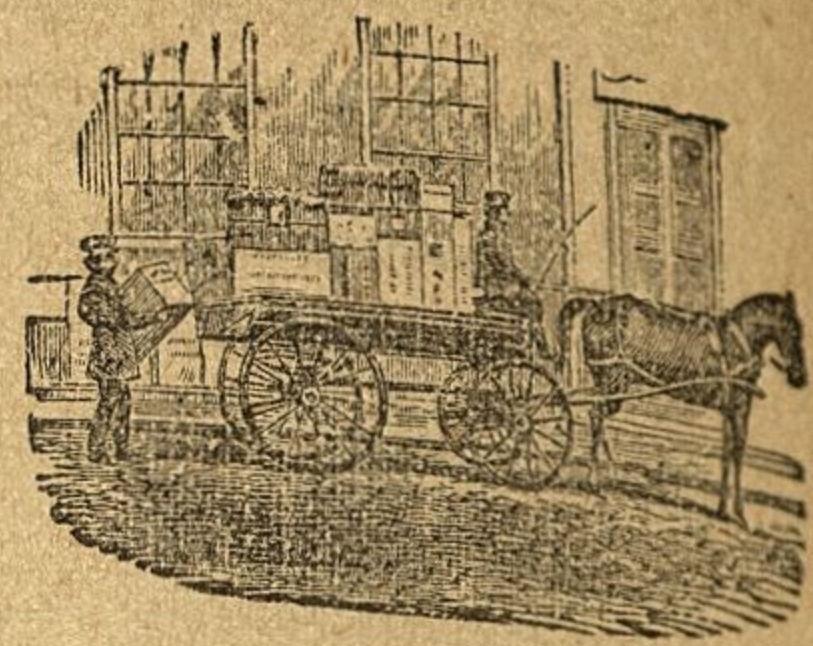
Vidite take obleke izdelujem jaz in to po najnižjih cenah. Ali se hočete prepričati? Pridite ter si ogledite moje vzorce.

Jos. J. Werschay Vogel 5. in Oak cesta. Gorenje nadstropje.

Ako hočete kaditi dobro smodko

potem vprašajte za BARAGA SMODKE Najbolj priljubljene, lahke, zadovoljive. Za napravo teh smodk rabimo le najboljše tobak.

HERMAN FALK, izdelovatelj.

KADAR

potrebujejte voznika, obrnite se na našega rojaka

MARTIN MIHELČICA

Čemu bi podpirali tujce, ko imate svojega človeka, ki vam opravi delo bolje kot drugi. TELEFON 570 J. 7 cesta.

GALBRAITH & McCORMACK

Odvetnika

iztirjujeta dolgove, uravnata zapuščine ter pregledujeta lastninske listine.

Zastopata v vseh sodiščih.

ULSETH BLOCK Calumet, Mich. Tel. 169.

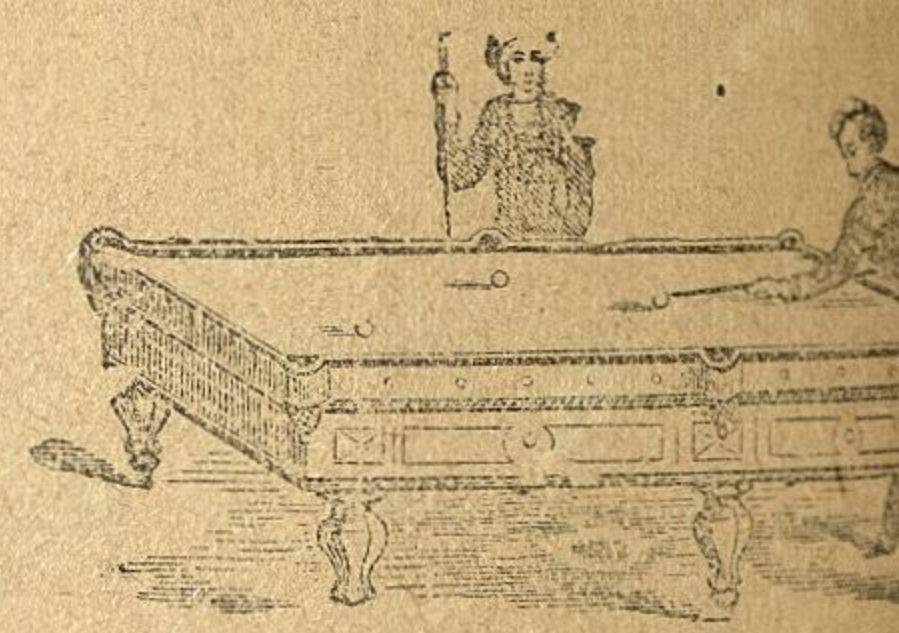
GOSTILNA.

Cenjenim rojakom naznanjam da sem zopet odprl z vsem dobropreskrbljeno gostilno, kjer vam bodem vedno postregel z hladnimi ječmenovcem, finim smodkami in najboljšimi likerji.

Upam, da me bodejo rojaki pogosto posečati. Dobrodošli!

John Žunich, 416 -- 6. cesta.

Najbolje domače vino dobi pri Mihael Klobučarju 115 7st.

Gostilna in Biljard.

Moja gostilna je starozna in v njej zamorete dobiti razne najbolj vrste pijače in fine smotke.

Na razpolago sta vam bilarda, kjer se zamorete kratkočasiti ob vsaki priliki.

M. Sterk

329 — 5. cesta Calumet

Premeščenje.

Slavnemu občinstvu naznanjam uljudno, da sem se preselil v Ruppejeve hiše, št 210 na 3. cesti, v poslopje First National Bank, 215 v drugem nadstropju soba št 3.

Dr. R. P. Neil, zobozdravnik

Ali ni sedaj časa

da si daste pomeriti novo obleko, ker toplo potetje je tu in gotovo potrebujete lahne letne oprave.

Zmerim in sešijem Vam obleko sam, ter Vas bodem gotovo popolnoma zadovoljil.

Popravilam in čistim tudi stare obleke in iamčim za vse mo-

je delo. Priporočam se obilen obisk.

Tony Gregorich, krojač. 313 --- 6. cesta.

Jesensko in zimsko blago

nam prihaja vsaki dan.

Pripravite se za našo razstavo najboljših modnih oblek jesenske sezone.

NARAVNOST IZ NAJBOLJŠIH TVORNIC.

LEO GARTNER

THE FASHION

5. cesta Calumet, Mich.

STARE DOMOVINE

Aretacije.

Na železniški progi blizu Podbrda na Goriškem je stražniški častnik pozval dva sumljiva tuja potnika, naj istopita, da se izkaže. Lučla sta vozne liste za Selnograd. Eden izmed tujcev se je branil in je zapustil vlak le vsled strahu pred orožjem. — V Solkanu blizu železniškega mosta so prijeli nekega neznanca, ki je so prijel doma iz Brd, a je dejal, da je srbsko. Ker je bil zelo govornik, ga je vojaška patrola odpeljal v Gorico. — Aretiran je bil na Gorenjskem jurist Mihael Čop, ki se je svoj čas kot prostovoljec v črnogorski armadi udeležil vojske proti Turčiji. — V Ljubljani je aretiran izdajatelj, ustavljenega „Glas Jugov“ V. Zalar. — Na kolodvoru v Škofji Loki so aretirali nekega moža, ki je fotografiral vlak. — V Ljubljani so aretirali aretnika bivšega lista „Jutra“ Milana Pluta. — V Gorici so aretirali odvetnika dr. Dinka Puca in odvet. kandidata dr. Gabrščka. — Na Viču pri Ljubljani so bili aretirani trije Srbi. — Žanjice ob železniški progi na Gorenjskem so prijeli nekega človeka ki je napravil zvezo z brzovajom ob progi in vjel brzovajom. — Od vseh strani prihajajo poročila, da so zaprli mnogo sumljivih oseb. — V Naklem pri Kranju so aretirali nekega Oha Emila Ježka, ker je bil sumljiv vojnista.

Osem sinov pod vojnim praporom.

Velikansko pozornost je vzbudil v ponedeljek bogato s cvetlicami okrašen voz, na katerem je pripeljal v Celje stari kmet svojih osem sinov v vojašnico. Ljudje so jih navdušeno pozdravljali. Vsi pod vojaški prapor pozvani junaki Prinčiči so oženjeni, rodbinski očetje in posestniki. Mnogo sličnih slučajev imamo tudi na Kranjskem.

Nadvojvoda Frán Salvator

je imenovan za generalnega nadzornika prostovoljne sanitetne službe. Nadvojvodinja Marija Tezija je stopila v službo Rdečega križa.

Odlični prostovoljci.

Član gosposke zbornice grof Thun, ki še ni bil vojak, se je javil kot prostovoljec in je stopil kot prostak v polk v Hebu. Sin grofa Nostica grof Friderik Nostic je kot prostovoljec prostak vstopil med dragonce. Deželni maršal princ Liechtenstein, ki je star 68 let, je prostovoljno vstopil v armado kot ordonančni častnik.

Domači pešpolk št. 17

Je mel v soboto 1. avg. sv. mašo na dvorišču mestne vojašnice. Sv. mašo je daroval g. Hajek, vojaški častnik iz Grada, ki je po sveti maši krasno nagovoril zbrane slovenske fante. Vojaštvo je nagovoril tudi polkovnik baron Spießfriet. Tudi pri tej slovesnosti je bilo navzočih mnogo dostojanstvenikov.

7. lovski bataljon v Ljubljani

Je imel v soboto 1. avg. sv. mašo na Kongresnem trgu. Poleg moštva in častnikov je bilo navzočih mnogo dostojanstvenikov. Bataljon je najprej nagovoril g. deželni glavar dr. Šušteršič. Po sv. maši je bila slovesna prisega. Najprej so prisegli častniki in šarži, nato celo moštvo v slovenskem jeziku. Za tem je blagoslovil vojaški nadkudrat orožje z blagoslovljeno vodo. Navdušeno je vojaštvo nagovoril ekselencija g. Kraliček.

Policijsko ravnateljstvo

v Ljubljani je začasno ustavilo delovanje sledečih društev v Ljubljani: „Prosveta“, „Skala“, „Narodna socialna zveza“, „Zveza jugoslovanskih železničarjev“, soc. demokratično politično društvo „Bodočnosti“ in obeh podružnic soc. demokratičnega pravovarstvenega društva.

List „Slovenski Dom“

Izhajanje tega lista je deželna vlada začasno ustavila. Tudi lista „Naš Glas“ in „Slovenski Branik“ ne smeta več izhajati.

Srbski zločinci. -- Ljudstvo naj pomaga javnim organom.

V šumi pri Retečah (škofjetcški okraj) so v noči od 27. do 28. julija zalotili orožniki dva srbska rokovančca, ki sta imela pri sebi dinamitne zavoje. Govori se, da sta nameravala razstreliti železniški most čez Soro v bližini medvodske tovarne. Če je res, bodo napravili z njima nagel in kratek obračun. Ljudstvo prosimo, naj skrbno pazi na sumljive ljudi in vrši tako svojo domovinsko dolžnost ter pomaga javnim organom!

Srednje šole v Pulju.

Nemška c. kr. državna gimnazija je končala svoje šolsko leto. Na tem nemškem zavodu je bilo preteklo leto 184 učenec in učenk, med temi 5 privatistov in 13 hospitantinj. Po narodnosti so razdeljeni učenci te gimnazije tako-le: 87 Nemcev, 45 Italijanov, 33 Hrvatov, 15 Slovencev, 3 Čehi in 1 Oger. Torej je bilo na nemškem zavodu 87 Nemcev in 97 učencev drugih narodnosti. Med temi zadnjimi je 51 Slovanov. K tem 51 slovanim gimnazijcem moramo še prišteti 20 hrvatskih učencev pripravljalnega razreda. Na nemški gimnaziji je bilo torej leta 1913 — 1914 71 Slovanov in 87 Nemcev. Če vpoštevamo, da šteje Pulj 60,000 prebivalcev, potem je število dijakov 184 naravnost malenkostno v primeri z gimnazijami v drugih mestih z mnogo manjšim številom prebivalstva. Ta državni zavod bi dobil preko noči drugačno lice, ko bi se ustanovile hrvatske paralele. Z vpeljavo hrvatskih paralel bi potem tudi pripravljalni razred odpadel, kjer morajo izgubiti hrvatski učenci po eno dve leti, predno se pričijo nemščini in zaostanejo na ta način za svojimi nemškimi protežiranci za dve leti bazaj za celo življenje. Na hrvatski strani bo treba resno misliti na remeduro. Na tej nemški gimnaziji je delalo letos zrelostni izpit devet kandidatov. Na italijanski realni gimnaziji je bilo v preteklem šolskem letu 230 učencev, med temi so bili 4 Hrvatje.

Promocija.

Milan Bogataj, c. kr. avskultant pri c. kr. višji deželni sodnji v Trstu, je bil dne 17. julija v slavnostni dvorani staroslavne češke univerze Karlo-Ferdinandove v Pragi javno proglašen doktorjem prava.

Dalmatinka ujela z rokami morskega psa.

Iz Biograda poročajo, da je te dni neka ženska prala v morju drob, ko se je pognal iz vode morski pes in ji iztrgal iz rok en kos. Ženska mu je nato vrgla večji kos, da bi ga zvalila med grebene kokobrana. Morski pes je popedel dobro vabo, a ženska ga je zagrabila za rep, ne glede na veliko nevarnost ter ga potegnila na suho. Ujeti morski pes je dolg 1 meter 40 centimetrov.

Nesreče.

Iz Sv. Lucije na Primorskem se poroča, da je poslanec Gangl iz Idrije padel z neke skale in si zlomil roko. Prepeljali so ga v

bolnišnico v Ljubljano. — Strela je udarila v nedeljo dne 26. pr. m. jutraj v noslopje Valentina Erjavca p. d. Omivnika v Gorenji Kanovlji pri Idriji. Pogorela je hiša do tal in je mnogo škode. Mož ima bolehalo ženo in nedorastle otroke. Poklican je bil v mobilizacijo. — Na Černivcu pri Mošnjah je strela požgala Kocijančičev pod. — V noči od torka na sredo prejšnjega tedna se je peljal v občini Stara cerkev posestnik in krčmar Perc domov iz Slovenske vasi ob progi. Pri postaji Stara cerkev na Doberjskem je vozil čez progo. V trenutku ga je zagrabil polnočni vlak in podrl voz, nesrečnika pa je lokomotiva dobila podse in kolo mu je preklalo glavo ter strlo noge. Nesrečnik je bil seveda takoj mrtev, voz ves strt, konj se je rešil. Da je tako nepremišljeno vozil, je vzrok — alkohol.

Ravnokar vpoklicani črnovojnik Plišnič, oženjen posestnik in oče petih otrok, je v petek zvečer stražil železniški most pri Gogerveh na Koroškem. Določila lokomotiva, katere prihod je nesrečni prezrl, ga je zgrabila vrgla v železno ograje ter grozno razmesarila, trouplo je popolnoma stlačeno, glava razbita. Nekemu drugemu črnovojniku so poverili žalostno nalogo, obvestiti o tem dogedku ženo in otroke.

Avstrijsko -- ogrska vojna sila.

Sedaj, ko je britka resnica, da je po ceji Evropi vojna, ko vemo vsi, da se avstrijsko - ogrski polki bore za sedaj na treh straneh in da se bodo morali boriti v defenzivi, za obrambo slovenskega Primorja in laško - nemškega južnega Tirola ter dalmatinskih pokrajin še na četrti strani, bode gotovo marsikaterega naših čitateljev zanimalo, čuti vsaj nekoliko, iz česa obstoja avstrijsko - ogrska vojna sila.

Avstrijsko - ogrska armada obstoja iz treh, za se obstoječih, vendar pa enemu glavnemu poveljniku, cesarju ali od njega imelovane glavnemu armadnemu nadzorniku podložnih armad. Te tri, za se bistveno ločene, pa vendar med seboj baš z osebo glavnega poveljnika združene armade so:

- 2. Ces. in kralj. vojska.
2. C. kr. avstrijska deželna bramba,
3. Kralj. ogrsko - hrvatska deželna bramba.
Ces. in kralj. vojska podložna je skupnemu c. in k. vojnemu ministru, dočim sta obe deželni brambni armadi podložni domobranskemu ministru one državne polovice, pod katero spadajo.

Službeni jezik je v skupni c. in kr. armadi in v avstrijskem domobranstvu nemški, dočim je v ogrsko - hrvatskem domobranstvu ogrski, odnosno pri hrvatskih polkih hrvatski. Da se pa strinja ta navidezno ločena trojica v eno je zakon — da v ogrskem domobranstvu ne zamore postati noben častnik štabski častnik ako ne zna v govoru in pisavi nemščine.

Dasi sta obe domobranski armadi povse neodvisni ena od druge, sta vendar obe v zelo tesni zvezi z skupno armado, ker se poveljniki, posameznih armadnih vojev, ob enem tudi poveljniki vsih, v področju njihovih vojev se nahajajočih domobranskih četnih divizij, generali c. in k. skupne armade. Zelo napačno je torej misliti, da je deželna bramba obeh državnih polovic ono, kar se je smatralo iz početka, da so samo za to „da vahtajo krompir.“ Za Bogane — to so isti pravi korenjak kot so naši „Janezi“. Oni dobivajo isto vojaško izobrazbo, kot vojniki v skupni armadi, so istotako

bolgo vezani na aktivno službo, kot oni, v obče, oni so slični v vsej celoti skupni armadi. In poleg tega morajo istotako vsako drugo leto k orožnim vajam, kot rezervisti skupne vojske. Te orožne vaje trajajo po štiri do pet tednov. Edina razlika obstoja samo v tem, da imajo domobranski polki samo po tri bataljone, dočim jih imajo redni armadni polki po štiri. Navzlic temu je pa število mož vsakega bataljona ob času vojne enako — okroglo tisoč mož.

Sedaj, ko je v vojni proti Rusiji mobilizovano vse vojaštvo cele Avstrije, je domobranstvo pod poveljstvom generalov skupne armade.

C. in kr. skupna vojna je v mirnem času razdeljena v šest najst armadnih vojev (korov). Vsaki armadni vojev obstoji iz dveh divizij, vsaka divizija iz dveh brigad, katerih vsaka šteje po dva polka pešcev. K vsakemu voju pripada ena brigada (dva polka) kavalarije, ena brigada poljskega topništva in ena divizija trenja (vojaških prevoznih čet). Drugi (dunajski) armadni voj obsega tri divizije pešcev in tri brigade kavalarije, isto tako so močni tudi prvi (krakovski), deseti (premiški) in enajsti (izovski) armadni voj. Vojaštvo v Bosni in Hercegovini ter v Dalmaciji obstoji iz dveh armadnih zborov, iz petnajstega v Sarajevem in iz šestnajstega v Dubrovniku. Oba armadna voja imata po dve diviziji pešcev in po osem gorskih baterij topništva.

Cela avstrijsko - ogrska skupna armada obsega 33 peških divizij z 62 brigadami pešcev in 14 gorskiimi brigadami.

Kavalarija ali konjenica obsega osem kavalerijskih divizij z 19

kavalerijskimi brigadami, topništvo šteje 14 poljskih, 3 gorske in 5 trdnjavsko artilerijskih brigad. Infanterija skupne armade obstoji iz 102 polkov pešcev, 4 polkov tirolskih cesarskih lovcev, 26 bataljonov poljskih lovcev, 4 polkov bosnsko - hercegovinskih pešcev, enega bataljona bosnsko - hercegovinskih lovcev, 6 kompanij obmejnih lovcev, vsega vkup iz 468 bataljonov pešcev. Poleg tega pride 15 polkov dragoncev, 16 polkov huzarjev in 11 polkov ulancev — skupno 42 polkov konjenice z 252 eskadronami.

Topništvo obsega 42 polkov poljskega, 14 polkov haubičnega topništva, 8 divizij konjeniškega topništva, 9 polkov gorskega topništva. Glej 8. stran.

Posebno skrbimo kadar dajemo v steklenice Gilt Edge Pivo Ono je pravilno izvarjeno in v steklenice djano, ter je pri ljubljeno pivosd, kjer se rabi. Samo v belih steklenicah. Bosch Brewing Co. LAKE LINDEN, MICH.

William Fisher, MIROVNI SODNIK IN JAVNI NOTAR priporoča Slovincem i Hrvatom za oskrbovanje pravihnih poslov. Uraduje v Herman block na 5. cesti.

LAHKE POLETNE OBLEKE poletne čevlje, slamnike, mehke poletne srajce in drugo blago, katero Vam treba za vroče dni, dobite pri meni po izredno nizkih cenah. Pridite in izberite si sedaj, ko bodete šli na počitnice. ANTON ŠTERK vogal 7. in Oak cesta, Calumet. Mich.

NE TRDIMO PREVEČ če pravimo, da jih ni na trgu oblek, ki bi prekašale naše SINCERITY OBLEKE. Ta stara znana tvrtka je ena najboljih v deželi in ker mi kupujemo od nje v velikih količinah, tudi lahko ponudimo to obleko po izredno nizki ceni. Najbolje delo, najnovejši kroj in priljubljene barve so posebnosti pri teh oblekah. PRIDITE DA VAM RAZKAŽEMO. Ali ste si že ogledali našo veliko zalogo srajc, čevljev, klobukov, zavratnic in ovratnikov? Če ne, pridite sedaj. Pomnite da je naša prodajalna največja v mestu in Vam torej lahko nudimo to, kar ne dobite drugje. Cene nizke. Osobje postrežljivo. Vertin Bros. & Co. Calumet, Mich.

GLASNIK.

List za Slovence v severozapadu 7jedninatih držav.

Izhaja vsak petek.

Izdaja SLOVENKO TISKOVNO DRUŠTVO

na Calumetu, Mich.

NAROCNINA ZA AMERIKO: Za celo leto \$ 2.00. Za pol leta \$ 1.00. Za eno leto in drugo izdajstvo: Za celo leto \$ 3.00 ali 15 K. Za pol leta \$ 1.50 ali 8 K.

Glasnik Publishing Co., 103-7th Street, Calumet, Mich.

“GLASNIK”.

The Herald.

Published every Friday at Calumet, Mich. by the "Glasnik Publishing Co., 103 7th St. Calumet, Mich.

Telefon 04.

Osebná svoboda.

Louis N. Hammerling.

XVI.

V tej deželi je mesto, kojega imena na imenujemo, ki ima več milij dolgo obrežje ob krasni vodi. Le par mest ob tem obrežju je prikladih za kopanje in na teh mestih se je postavilo javna kopalnica, kamor radi zahajajo ljudje v vročih dneh poletja.

V enem teh javnih kopalnic se je dogodilo, da je par smrkavec nadlegovalo ženske, ki so se kopale tam. Vozilo se je pritožbo. Kaj je napravilo vodstvo kopalnice? Prijelo krivce? Najelo policista, ki bi pazil, da se v prihodnje ne zgodi kaj takega?

Ne. Postavilo se je ograjo od obrežja v vodo in kopalce se je razdelilo po spolih. Mož ne more več iti v kopelj s svojo ženo. Eden mora iti na to, drugi na ono stran ograje.

Vsako ve, da jih je na tisoče takih, ki sedaj ne morejo v kopalnice, kajti mnogo žensk je, ki ne morejo ali nočejo iti brez spremstva. Kjer je šlo preje par žensk brez spremstva, morajo iti sedaj vse ali pa ostati doma. Kljub temu pa so izpostavljene situostim kot so bile preje, ako ravno morda ne takrat, kadar se nahajajo v vodi.

Celi občini se je naložilo omejitev radi nespodobnega vedenja nekaterih. Oni, ki ne žele policijskega nadzorstva, trpijo pri tem največ.

V imenu javne morale se je učinilo povsem nemoralno dejanje ter se nadalje omejilo prostost naroda.

V nekem drugem majhnem mestu v sosedščini je bilo ljudstvo tako nevarno moderne kopalne obleke ter se je tako za-

verovalo v pogled na kopajoče množice ob obrežju, da so nekateri člani prostovoljne požarne brambе zanemarili njihovo dolžnost, ter je pogorelo poslopje, dočim so prodajali oni zijała na obrežju. V sled tega se je uvedlo strogo cenuro kopalnih oblek.

Te stvari niso sameposebi dosti važne, da bi se razpravljalo o njih v članku, posvečenem najvišjim interesom naroda te velike dežele. Dobro pa je paziti na plapolanje signalne zastavice, kadar veje lahek vetrič, da se lahko razsodi, kedaj bo prišel vihar. Te majhne stvari ne vzbudijo javne pozornosti, vendar pa kažejo smer, v kateri se razvijajo stvari, prav kot pokaže moč svoj značaj v majhnih dejanjih, pri katerih so ga ne opazuje, ne pa pri velikih stvareh, katere započne in ko je obrnjena najjavná pozornost.

Te majhne stvari so morda slama in nič drugega, vendar pa kažejo, kam veje veter. Razvnetega pa tvori slama pri slami kaj trden zid. Par slavnih bilk more zadržati močnega moža, a zid iz slame mu bo gotovo zaprl izhod.

Kadar se v kakem mestu pojavi epidemija streljanja, izvelemo natančno postavu, ki prepo-veduje nošenje skritega orožja. Kdo se pokori postavi? 'Gunman', proti kateremu se obračajo do-ložbe? Ali se ne zgodi ravno nasprotno, ter se razoroži mirnega državljana ki ima orožje v svojo lastno obrambo?

Sedanji način zakonodaje v tej deželi je tak, da se hoče mirnim, poštenim državljanom obesiti čunje, ki bi bile primerne za majhno nenormalnih oseb, ki kršijo postave. Za slednje je najboljše, da se jih zapre v ječe in druge zavode, kjer ne morejo nikomur škoditi. Za vse druge državljanе pa so take odredbe le omejevanje osebne svobode.

To pa ni še vse. Streljenje nazadnjakov ne gre le za tem, da se omeji osebne pravice ter stavi poštene državljanе v isto vrsto s hudodelci in kršilci zakonov, temveč se tudi skuša naložiti krivdo za slaba dejanja nekaterih na razniere, v katerih so žive-li ti kršilci. Do kake stopinje smešnosti se lahko tira te stvari. Je razvidno iz sledečega stavka, priobčenega v Chatanooqa, Teun. Times:

“Glasi se, da je podpisalo par tisoč jetnikov v Pennsylvanija kaznišnici peticijo za narodno prohibicijo, ker izjavljajo kaz-njenci, da je povzročil alkohol njih moralni padec.”

Predpise za bolnice in jetnišnice naj se uvede za zdrave, poštene državljanе, ki znajo obvladati sami sebe in to v tej deželi prostih mež! Veliko zločincev je, katere se je učilo potem hinav-ske propagande, da niso moralnično odgovorni za svoja dejan-ja ter da jih je nekaj od zunaj pokvarilo kjub njihovi boljši naravi, vsled česar so zagazili v blato, v katerem se nahajajo sedaj.

Naši zelotje nočejo spoznati, da je ni moralnosti brez prostosti, da ne temelji red v jetnišnicah na moralni kontroli ter da se z omejevanjem osebne svobode podkopuje temelje moralnosti. Moralnost more uspevati le tam, kjer človek lahko pre-sto izbira med dobrim in slabim.

Glasi se, da so moralne sile, ki se zavzemajo sedaj za to, da se iztrebi iz Združenih držav zavijanje opojnih pijač. Oni, ki pravi-jo, da predstavljajo moralno silo dežele bi morali natančno preučiti stvar in prav gotovo bi prišli do zaključka, da izpodkop-ljujejo temelje moralnosti, ako

skušajo razdejeti prostosti naroda. Ako se jim posreči uničiti prostost, bodo v istem trenutku tudi uničili moralnost naroda.

Oni, ki najbolj ljubijo prostost, so v istem času najbolj moralni.

Iskrice.

— Stara navada poljubovanja med evropskimi vladarji, kadar so imeli sestavek, je sedaj kar hipoma prenehala.

*****

— Polagoma bomo prejeli tudi kako resnično poročilo iz bojišča. „Slow but sure”.

*****

— Še neko drugo stvar bode vojna pokončala. To je Baedeker, katerega bo treba do cela prena-rediti.

*****

— Našemu Rooseveltu skušajo špecialisti dokazati, da nje-govega glasu nikakor ni slišati preko glasu topov. Ne vemo, če jim Roosevelt to vrjame.

*****

— Nemčija zahteva od mesta Brusel štirideset milijonov odškodnine. Kaj mislijo Nemci, da je Brusel natlačen z ameriškimi turisti, da jim bodo plačali to svoto?

*****

— Japonci hočejo prenarediti Kiao - Chau (če hočete pravilno izgovoriti to besedo, vzemite si nekoliko šnofanca) v chow chow, s tem, da primežajo nekoliko smodnika.

*****

— Res ne moremo prehaliti hrabrosti teh naših ljubih Japončkov. Ko so videli, da je Nemčija dovolj zapletena v Evropi in, da se jim s par ladi-jami, katere ima v njihovih pristaniščih, ne bode mogla braniti, so se udarili po prsih, ter zakričali v svet: „Mi, po milosti bož-ji” eden največjih narodov sveta, vidimo, da je naša domovina v grozni nevarnosti, da jo požrejo morskí volkovi in smo zatoraj primorani napovedati vojsko — Nemčiji. Bog bo dal našemu orožju zmago in našim vojakom hrabrost, da bodo premagali sovražnika”. In na to začeli bom-bardirati v Kiao - Chau, mesto Tsing - Toon. In sedaj pošiljajo poročila o velikanskih zmagah; izvedenci pa trdijo, da se očitne trdnjave obrže lahko osem mesecev.

*****

— Svoboda je res nekaj lepega. V časih slišite katerega, kako se trka na prsih in ponosno izjavlja, da mu ne more nihče do živega, ker živi v prosti deželi in ne pusti nobenemu gospo-dariti čez njega. In njegovi prijatelji se ž njim popolnoma strinjajo, dokler daje za-pijačo. Ko pa pride domov, zleze takoj pod posteljo, kakor hitro mu žena očita, da je preveč pil.

*****

— Naš stari Franc Jožef mora biti pri nekaterih jako nepri-ljubljen in jim je gotovo trn v peti. Dokaz temu, da vedno pošiljajo poročila o njegovi bolezní in bližnji smrti. Parkrat je prišlo že poročilo, da je umrl. Jaz-beci bi se ga radi iznebili, da bi tembolj razkopali Avstrijo in si jo tako privoršili. No, upamo, da se jim te želje še ne bodo tako hitro uresničile.

*****

— 200 Amerikancev je v Pa-rizu pristopilo k francozki arma-di in se šlo biti za — za kaj? Da jim bodo drugi izbili njih-lovo neumnost iz glave. Pa še

DRUŠTVENI OGLASI

Društvo sv. Jožefa

št. 1. S. H. Z. na CALUMETU. Uradniki za leto 1914. Predsednik: John Gazvoda, Podpredsednik: Karol Jerele, I. taj. in zastop. Jos. Stefanec ml. 207 - 8th st. Calumet.

Odborniki: Math Rogina, Mike Filip, Jos. Vidosh, Louis Gazvoda, John Sterk, John Klobuchar, Joseph Matzele, John Pečaver.

Bolniški obiskovalci so: Za Red, Yellow, Blue Jacket in Newtown, Paul Schaltz.

Za izgubo ene noge \$300.00 Za izgubo roke \$300.00 Za izgubo očesa \$150.00

Rojaki, ki še niste v tem društvu, pristopite ker bode to le v vašo korist. Kdor hoče pristopiti, naj se ogasi par dni pred sejo pri blagajniku. On mu preskrbi zdravniško spričevalo in vsepotrebno.

Kobilnemu pristopu vabi ODBOR.

Slovensko - katoliško podporno društvo

SV. JAKOBA, ŠT. 3. S. H. Z. Laurium, Mich.

Ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v Losselyong dvorani na Osceola cesti.

Rojake opozarjamo na pristopnino katero smo znižali za nedoločen čas od 6.00 na 3.00. Sedaj imate najlepšo priliko pristopiti k društvu in S. H. Z. 3.00 velja za pristop v društvo in Zvezo in 25c za plačilno knjižico. To je pač malenkostna svota, da se zavarujetev slučaju bolezní in smrti. Toraj, kateri še niste v tem društvu in S. H. Z., pristopite sedaj z malimi stroški. Potem ste lahko v svesti, da ste v dobrem društvu in Zvezi. Sprejme se vsak Slovenec in Hrvat v starosti od 16 do 45 let, da je le potrjen od zdravniku po pravilih S. H. Z. Delavec ali pa stavar, vsak ima enake pravice, ker društvo je le podporno ter se ne vmešava v druge stvari.

Društven odbor za leto 1914 Frank Sedlar, predsednik, Joseph Jakša, podpredsednik, Jos R. Sedlar, tajnik, Martin Sušaršič, podtajnik, John Šušarič, blagajnik

Za nadaljna razjezila in potrebne listine se obrnite na tajnik Jos. R. Sedlar 729 L. Ave., Laurium, Mich, ali pa na blagajnika John Šušarič #20 Osceola St. Laurium, Mich

K obilnemu pristopu vabi Odbor.

čujemo koga govoriti, da je lahko Amerika ponosna, ker ima sinove, ki so takoj pripravljeno iti v vojno. Krasna neutraliteta! Pa našem mnenju bi jih morala Amerika zapoditi, če se še kdaj vrnejo nazaj.

*****

— Polentar lepo sedi in čaka, kdo bode v premoči in potem bode pristopil k onemu, kdor bode zagal. Še najbolj pametno, če bode le šlo.

— Španskska mobilizira. Next!

— Kaj pa s sinovi nebeškega kraljstva? So že mobilizirani? Ni li konfucijonizem in budhizem v nevarnosti?

— By Gosh! Vendar enkrat! Kongres se je začel zavedati, da je prišel čas, ko je treba nekoliko

DRUŠTVO SV. PETRA.

št. 30 K. S. K. J. v Calumetu. ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu točno ob 2. uri popoldne v dvorani slovenske cerkve sv. Jožefa.

Uradniki za leto 1914. Predsednik, Mihael Majerle. Podpredsednik, Math Prebilich. Prvi tajnik, John R. Sterbenz. Drugi tajnik, Paul Staudohar. Blagajnik, Marko Sterk.

ODBORNIKI: Stefan Zagar, Paul D. Spehar, John R. Sterbenz, ml., Math. Samida, George Kotze, Martin Majerle Posianec in maršal: Math. F. Kobe.

Bolniški obiskovalci. Za Red, Yellow, Blue Jacket in Newtown: Paul D. Spehar, (210 — 5. cesta v prodajalni) Za Laurium: John Lackner. Za Raymbaultown: Martin Šušteric. Za Osceola: John Pecaver. Za Tamarack, Tam. st 5, North Tam: Paul Staudohar. Za Swedetown: Math. Likovich.

Jednotin asesment za člane in članice. Za \$500. Raz. red. Sta. Mes. rest. Ases. 1. 16-30 35 centov 2. 20-25 40 " 3. 25-30 45 " 4. 30-35 50 " 5. 35-40 55 " 6. 40-45 60 "

Za \$1.000. Raz. red. Sta. Mes. rest. Ases. 1. 16-20 70 centov 2. 20-25 80 " 3. 25-30 90 " 4. 30-35 1.00 " 5. 35-40 1.10 " 6. 40-45 1.20 "

Za izgubo vida na enem očesu plača Jednota \$250; za izgubo vida na obeh očesih \$500; Za izgubo ene roke nad zapestnico \$250; za izgubo obeh rok nad zapestnico \$500; za izgubo ene roke nad členkom \$250; za izgubo obeh nog nad členkom \$500; za eno nogo, ki ni več za rabo in ni odrezana \$250; za obe nogi, ki ste nerabljivi, rih prstov na eni roki \$300; za vsako notranjo operacijo \$100.

K obilnemu pristopu vabi ODBOR.

Društvo sv. Ciril Metod

št. 9. v Calumet, Mich. Spadajoce v J. S. K. J. ima svoje redno zborovanje vsako tretjo nedeljo v mesecu, točno ob 9 uri zjutraj v prostori dvorane slovenske cerkve sv. Jožefa.

Uradniki društva za leto 1913. Pred. Mihael Klobuchar 115 - 7 st. Podpred. John Gosenca. Prvi taj. in zastop. John Hlenič. Drugi taj. John D. Zunich. Blagajnik, Mike Zunich. ml.

ODBORNIKI ZA DVE LETI: Jurij Sterk, Peter Sunich, Martin Straus, Frank Paulic.

ODBORNIKI ZA 1 LETO. Joseph Grichar, Ignate Lovretič, John P. Zunich, Anton Gešcl.

V slučaju bolezní se najprej oglasite pri tajniku John Hlenič, 817 Scott St., potem pa pri svojem bolniškem nadzorniku, ki so: Bolniški oskrbovalci. Za Red, Yellow in Blue Jacket ter Newton: Joseph Peterlin, 706 Oak St. Za Osceola, Swedetown, Raymbaultown in Laurium: John Lukežič, 2417 B St. Za Tamarack Tam. št. 5 in North Tam: Mike Majerle. 7 Chestnut St. Tam. 5.

Maršal Math. Kobe Poslanec, Math, Straus.

Vsi oddaljeni člani pa zamorejo svojo bolezen pismeno naznaniti isti dan, ko zbolijo. Jednota, hča v slučaju smrti 1 razred \$1000 2 razred \$500. Za članice \$500 za izgubo ene noge ali ene roke se plača \$400, za izgubo obeh nog ali obeh rok ali obeh očes se plača cela u smrtina \$1000.00 za izgubo enega očesa se plača \$200.00

K obilnemu pristopu vabi ODBOR.

Najbolja zavarovalnica proti požaru je Finska vzajemna zavarovalnica v Calumet, Mich.

Ta zavarovalnica vam nudi največje ugodnosti. Prečitate sledečo stanje družbe, dne 31. decembra 1913:

Število udov.....2,300 Zavarovalnine za...\$2889,000.00 Vplačila.....\$84,470.10

DIREKTORJI: John Watt, predsednik, Charles Heusa, podpreds. O. K. Sorsen, tajnik. Jacoo Uitti, pomožni tajnik. S. H. Frimodig, blagajnik. Henry A. Kitti, pomožni blagajnik. Jacob Pesonen, Matti Laibe, Albert Tuanapai, odborniki.

ZVEZA SLOVENSКИH FANTOV SV. ALOJZIJA.

URADNIKI ZA LETO 1913. Predsednik, Jurij Spehar, Podpredsednik John Barich, I. Tajnik, Joseph Jerman 333 - 5th st. II. tajnik Jos. Češarek. Blagajnik, Anton Sterk.

ODBORNIKI ZA ENO LETO. Jos. Stefanec Frank Zunich, Antoa Gregorič.

ODBORNIKI ZA DVE LETI: Frank Paulič, Math Malerič, Jakob Cimerman, Maršal, Anton Jakša, Poslanec, Karol Gasperich, Bolniški obiskovalci so:

Za Red, Yellow in Blue Jacket Newtown in Tam. Anton Sterk, za Laurium, Raymbaultown in Osceola, Jakob Cimerman, za Abmeek Mohawk in okolico, Jos. Rozich.

Društvo ima svojo redno sejo vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani slovenske cerkve sv. Jožefa vslej točno ob 2. uri popoldne.

Imenovano društvo je samostojno, ima samo svojo organizacijo ter izplačuje v slučaju bolezní po en dolar na dan skoli celih osem mesecev in za pogrebne stroške štirideset dolarjev. Vsaki član plača asesment po en dolar za pokojnikom, torej čimveč je članov, tim večja je usmrtnina. To je edino društvo na tej podlagi v Calumetu in okolici, ker izplačuje največjo podporo svojim bolnim članom. S tem se ponuja vsem onim, ki še niso pristopili v društvo najlepša prilika, da sedaj pristopijo.

K obilnemu pristopu vabi ODBOR.

Slovensko neodvisno podporno društvo

Sv. Mihaela na Calumet, Mich.

Ustanovljeno dne 17. avg. 1912. Mesečne seje se vrše vsako tretjo nedeljo po prvi masi v cerkveni dvorani.

URADNIKI. Predsednik, John Gazvoda, Podpredsednik, K. Jerele, Tajnik, Frank Novak, Podtajnik, Jos. Omčiek, Blagajnik, Jos. Strebarnak.

ODBORNIKI: John Gosenca, John Klobuchar, John Kostele, Frank Brezovar, Jos. Kovar, Mike Mervič, Jos. Muren, Anton Udouc.

Vratar in maršal, Matt Kostelec.

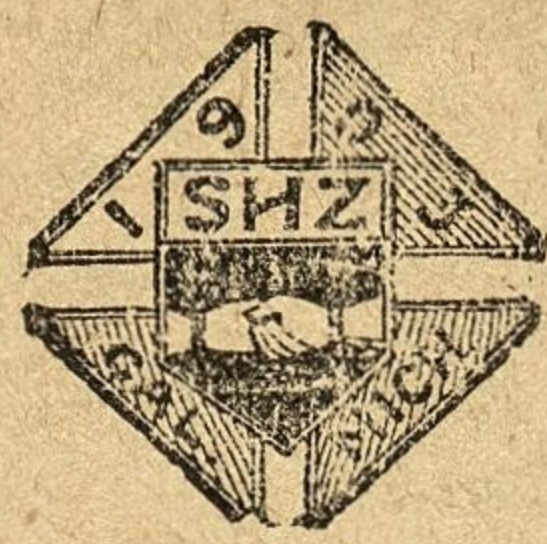
BOLNIŠKI OBISKOVALCI: Za Red Jacket, Yellow Jacket, in Blue Jacket, K. Jerele 540 2nd St. Laurium, John Gazvoda, 609 Tamarack, St. Raymbaultown in Osceola John Kostele, 2137 Log St. Raymbaultown, Tamarack, Tamarack Nos. in North Tam. John Novak, 3 Walnut St. Tamarack.

To društvo je samostojno, ter plača v slučaju bolezní 20.00 na mesec bolniške podpore. Vsmrtnine plača vsaki član 1.00 za pokojnikom, toraj čim več članov tem bolje. Pristopite v društvo!

K obilnemu pristopu vabi ODBOR.

Slovensko-Hrvatska Zveza.

Ustanovljena
4. januarja 1903

Inkorporirana 11.
junija 1906 v drža v
Michigan;

Urauniki:

Predsedak: .. Josip A. Čop, 209 Birch Lane, Calumet, Mich.
Podpred: ..... Math. F. Kobe 420 — 7th st. Calumet, Mich.
Glavni tajnik: ..... Math Ozanič, Box 102 Calumet, Mich.
Pomožni tajnik: ..... Ferd. Stiglich, Box 201 Osceola, Mich.
Blagajnik: ..... Mihael Sunič, 421 — 7th St. Calumet, Mich.

NADZORNIKI

Anton Gerzin, predsednik: ..... (1) Ciclom Minn
Jos. Stefanec I. nadz. .... 207 8th St. Calumet Mich.
Peter Pašič II. nadz. .... 503 Pawabic St. Laurium Mich
Mat. Likovič, III. nadz. .... Baltic, Mich.
Geo. Gorshe IV. nadzornik ..... Manistique, Mich.

POROTNI ODBOR:

Joe Jerman, pred. .... 207 — 8th st. Calumet, Mich.
Anton Gešell, porotnik ..... 216 — 7th st. Calumet, Mich.
Paul M. Spehar II. porot. .... 211 — 7th st. Calumet, Mich.

VRH. ZDRAVNIK: Dr. Otto Kohlhaus 6th. & Pine St. Calumet
Krajevna društva naj pošiljajo vse premembe udo
in druge listine na glavnega tajnika:

**Math. Ozanič. % Slovenian - Croatian Union, Borgo
Block, 5th Street, Calumet, Mich.**

Denarne pošiljatve naj pošiljajo krajevna društva na
blagajnika: **Mihael Sunič, 421—7 St. Calumet, Mich.**
Zastopniki krajevnih društev naj pošiljajo duplikat
vsake pošiljatve tudi na glavnega tajnika.
Vse listine novo pristoplih udov na vrhov. zdravnika.
Vse pritožbe od strani krajevnih društev ali posamez-
nikov, naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora:
Pridejani morajo biti natančni podatki vsaki pritožbi.

Imenik društev, spadajoč k Slovensko-Hrvatskih Zvezi.

1. Sv. Jožefa Calumet, Mich
predsednik John Gazvoda, tajnik
in zastopnik Jos. Stefanec ml.
207 8th St. Društvena seja se
vrši vsako tretjo nedeljo v me-
secu.

2. Sv. Matija, Baltic, Mich.
predsednik: Joseph Lasich tajnik
Mike Muhovich Box 171 South
Range, Mich. Društvene seja se vr-
še vsako prvo nedeljo v mese-
cu.

3. Sv. Jakoba, Laurium, Mich
predsednik: Frank Sedlar 330
Osceola st Laurium, Mich. Tajnik
in zastopnik Jos. R. Sedlar 726
Lake Linden Ave. Laurium Mich.
Društvene seja 4. nedeljo v me-
secu.

4. Sv. Frančiška, Dollar Bay
Mich. predsednik in zastopnik Jo-
seph Lovrin, tajnik Joseph Vard-
jan Dollar Bay Seja se vršijo vsako
nedeljo po 15. v mesecu.

5. Sv. Frančiška, Manistique,
Mich: predsednik Joe Vertin,
Box 218, tajnik Štefan Gešell, 229
Cedar St. Zastopnik, Geo. Gorshe,
Box 813. Seja se vrše vsako drugo
nedeljo v mesecu.

6. Sv. Nikola, Calumet, Mich
predsednik: Miha Pleše, 420 6 st
tajnik in zastopnik, Anton Božič
4027 Oak St. Seja se vrše vsako
tretjo nedeljo v mesecu.

7. Sv. Lovrenca, Ely, Minn.,
predsednik: Marko Kočevar, I.
tajnik in zastopnik Matevž Zgonec
Box 423. Seja se vršijo vsako pr-
vo nedeljo v mesecu.

8. Sv. Ivana Krst. Calumet
Mich. pred. Jos. Krizmanich
tajnik in zastopnik Josip Lesac,
612 Oak street. Društvena seja
vsako prvo nedeljo v mesecu.

9. Sv. Roka, Calumet, Mich.:
predsednik Josip Mihelčič, taj-
nik Ladislav Mihelčič, 4990
Water Works, Calumet, Mich.
Društvena seja vsako četrto ne-
deljo v mesecu.

10. Sv. Ane, Calumet, Mich
predsednica Agnes Vertin, 511
Pine St. tajnica in zastopnica Ana
Spreitzer, cor. Oak & 7 St, Dru-
štvene seja se vrše vsak mesec v
četrtak po plači.

11. Sv. Ane, Ely, Minn.: pred
ednica Ana Kočevar I. tajnik,
in zastopnik Joseph Agnich,
Box 266. Seja se vrše vsako tret-
jo nedeljo v mesecu.

12. Sv. Alojzija, Bisbee Arizo
na. Predsednik: Vinko Mihelčič
tajnik in zastopnik Sam Kasun,
Box 723, Lowell, Arizona. Sea-
je se vrše vsako tretjo nedeljo
v mesecu.

13. Sv. Trojstvo, Calumet, Mich
Predsednik Marko Jotič 116 Port
land st. Tajnik in zastopnik Peter
Stankovič 2671 Union st. Seja se
vrše vsako prvo nedeljo v me-
secu.

14. Sv. Obiteli, Dodgeville
Mich. predsednik Jacob Stimatz,
tajnik in zastopnik Frank Gre-
gorich box 29, Dodgeville Mich.
Seja se vrše vsako tretje nedeljo v
mesecu.

15. Sv. Jožef, Copper City,
Mich. George Pajnič, predsednik
Box 114, Copper City Mich., taj-
nik Nik Zagar, Box 142 Copper
City Mich. Seja se vršijo vsako
tretjo nedeljo v mesecu.

16. Matere Bož je Lurdske, Ca-
lumet, Mich: predsednica Antonija
Mihelčič. Tajnica in zastopnica
Karolina Ozanič, 427 6th St.
Calumet, Mich. Seja se vršijo
vsaki četrtek po plači.

17. Sv. Cirila in Metoda, Ah-
meek, Mich: predsednik George
Hrihijan Box 104 Ahmeek, Mich.
tajnik in zastopnik Jos. Butala
Box 416 Ahmeek Mich.
Seja se vršijo vsako tretjo ne-
deljo.

18. Sv. Sree Marijino, South
Range, Mich. Predsednica: Mac
Paklenik. Tajnica in zastopnik
Katarina Beljan, South Range
Mich. Seja se vršijo vsako drugo
nedeljo v mesecu.

19. Sv. Barbara, Aurora
Minn: predsednik Math Turk,
Box 285; tajnik in zastopni-
Mike Zakctnik, Box 103, Aurora,
Minn. Društvo zboruje vsako dru-
go nedeljo v mesecu.

20. Sv. Petra, Eveleth Minn
pedsednik, Frank Kočevar 515
Heys str tajnik, Frank Lenich
Box 212. Grant Ave., Eveleth
Minn, zastopnik, Frank Božich,
415 Pearce str. Seja vsako četrto
nedeljo v mesecu.

21. Sv. Štefana, Chisholm Minn
predsednik Martin Zadar, Box 541
Jos. Lani tajnik in zastopnik. Box
123. Seja se vršijo vsako nedeljo
po dvajsetem.

22. Sv. Jeronima, Ironwood,
Mich. predsednik, Martin Šutej,
tajnik, Josip Krznarič, 190 Jes-
seyville, Ironwood, Mich. Meseč-
na seja vsako prvo nedeljo v me-
secu.

23. Podporna Zveza Slovenskih
Fantov, Calumet, Mich. Predsed-
nik: John Kambich, 417 Osceola
st. Laurium tajnik in zastopnik
John D. Jutilich 4337 Elm st.
Društvene seja vsako tretjo ne-
deljo v mesecu.

24. Sv. Peter in Pavel, Virgini-
a, Minn. Predsednik: Frank
Chop, tajnik in zastopnik Filip
Nekich, Box 221 Gilbert, Minn
Društvene seja vsako tretjo ne-
deljo v mesecu.

25. "Ban Jelačić" Lake Mine
Mich. Predsednik, Tom Domenčič
podpreds. Kosto Mamula. I. taj-
nik Peter Brozovič, II. tajnik
Mite Vukovič, blagajnik Mihael
Barich. Društvene seja vsako
tretjo nedeljo v mesecu.

26. Društo Sv. Majke Bože
Tersačke v Dodgeville Mich.
Predsednica Ana Bolf. Tajnica
Frances Gregorich Box 29. Društ-
vene seja se vršijo vsako tretjo
nedeljo v mesecu.

Zgodovina izvolitve pape- žev in konklave.

Papež Pij X. bil je tri dni po
svoji smrti položen v rakev pape-
žev pod cerkvijo sv. Petra v Va-
tikanu. Kardinali iz celega sveta
se sedaj zbirajo v Rimu, da izvoli-
jo novega papeža. Naravno je,
da so sedaj oči celega sveta vrte v
Vatikan, kjer se bo v svetovno
znani sikstinski kapeli (ki je pa
prav velika cerkev) vršila izvolitev
naslednika Piju X.

Naše čitatelje bode gotovo za-
nimalo, ako jim podamo nekoliko
zgodovinskih podatkov, kako se je
vršila izvolitev v prvih stoletjih
krščanstva, kako se je razvijala
kasnejša stoletja in kako se vrši
sedaj.

*****

V prvih vekih krščanstva, ko
se je pogosto zgodilo, da je bil pa-
pež v ječi ali v pregnanstvu, so
vladali mesto njega župniki petin-
dvajsetih rimskih župnij. Ko je
bil papež Kornelij v pregnanstvu
v Centumcellae, je sv. Ciprijan
predal t. 252 vlado cerkve župni-
kom. Papež Poncejan, ki je bil
obsojen na težko delo v rudnikih
na otoku Sardinija, odkoder ube-
žati ni bilo nobenega upanja, se je
odpovedal leta 235 v svrhu, da ne
bi bila cerkev dolgo brez vladarja.

Polag župnikov rimskih, udele-
ževali so se volitve papeža tudi di-
jakoni in drugi ostali duhovniki
ter cela cerkvena občina, ki se v
to svrhu zbrala v cerkvi. Nekaj
časa se je smatralo papeževga ar-
hidijakona kot izbranega nasled-
nika umrlega papeža, ker je bil
prvi v občie sposoben za to mesto
vsled svojih čednosti in svojega
poznanja papeževih zadev. Ven-
dar pa ni bil vselej ta arhidijakon
ljudstvu po volji in v tem slučaju
so se posluževali ti svoje stare
pravice proste izvolitve. In to je
večkrat dovedlo do razkola med
volivci. Nekteri so bili za arhidi-
jakona, drugi zopet so si postavili
svojega lastnega kandidata in tako
se je vršila dvojna volitev, ki se
je čestokrat končala s krvavimi
boji med obema strankama. Da se
ta težkoča poravnava, se je navadno
zbral koncil sosednjih škofov. Od
četrtega stoletja naprej, so se v ta-
kih slučajih obrnili do cesarjev ali
njihovih zastopnikov in njihova
določba je bila konečna. Tem po-
tom so cesarji in kasneje vzhodno
— gotiški kralji zadobili priznani
upliv na izvolitev papeža, tako, da
je zamogel novo izvoljeni papež

nastopiti svoje mesto le tedaj, ako
je bil priznan od posvetne oblasti.
Dočim je pa upliv župnij na izvo-
litev počasi gineval, je plemstvo
obdržalo svoj privilegij. Tako je
vojvoda Tolo iz Nepi po smrti
papeža Pavla I. v letu 769 posta-
vil svojega brata neduhovnika
Konstantina za papeža s pomočjo
orožja. To je dalo lateranskemu
koncilu l. 769 povod za odredbo,
da zamore od tedaj naprej biti iz-
voljen papežem samo duhovnik ali
pa dijakon.

Marsikdo bi mislil, da je cesar
Karol Veliki po smrti papeža
Hadrijana I. v letu 795 uplival
na izvolitev njegovega naslednika
vendar ni znano o nikakoršnem
takem uplivanju na izvolitev Leo-
na III. na papeški prestol. Nekteri
kasnejih nemških cesarjev, kot
Oton I. (936) in Henrik III. (1046)
so bili bolj odločni v izvrševanju
tega privilegija. V tej dobi je
mnogo nemških škofov, med nji-
mi sv. Leon IX. sedelo na apostol-
skem prestolu.

Papež Nikolaj II. je pa v svrhu
da se bolj skrbno postopa pri izvo-
litvi papeža, odredil leta 1059, da
se naj kardinali — skofje zedinijo
na enega kandidata ter ga naj po-
tem priporočajo duhovnikom in
narodu v izvolitev. Upliv cesarja
se je počasi zmanjševal ter je bilo
njim soditi samo o pravilnosti iz-
volitve same. Ko je pa drugi late-
ranski koncil leta 1139 omejil
pravico izvolitve papeža samo na
kardinale, to je, naslednike rim-
skih župnikov, je papež Aleksan-
der III. leta 1179 odredil nadalje
da je za izvolitev treba dvetretji-
ni večine volivcev.

Na cerkvenem zbornu v Lyonu,
leta 1274, je papež Gregor X. od-
redil, da se morajo deseti dan po
papeževi smrti zbrati kardinali v
onem mestu, kjer je papež umrl
ter stopiti v konklave, to je v
strogo odločenost od zunanjega
sveta. Kasnejši papeži kot Julij II.
(1505), Pavel IV. (1558), Pij IV.
(1562) so k temu dodali še druge
odredbe — da se zamore obvaro-
vati prostost izvolitve ter prepre-
či, da bi papežev stol ostal skozi
dolgo časa nezaseden. Najbolj
važne odredbe je dodal papež Gre-
gor XV. v letu 1621, ktere so
bistveno ostale veljavne do današ-
njega dne.

Po smrti Bonifaca VIII (1303)
je njegov naslednik Benedikt XI.
premestil svojo stolico v Avinjon
in vsled tega so francozki kralji
porabili to priliko, da so po vsej
moči uplivali na papežovo izvolitev
Ko so se po konklave v Rimu l.
1378 francozki kardinali branili,
priznati novega papeža Urbana
VI. ter izvolili v Avinjonu proti —
papeža, nastal je razkol, v katerem
sta se dva, večasih celo trije papeži
borili za priznanje, dokler ni cerk-
venni zbor v Kostnici celo stvar
poravnal ter zopetno slogo napra-
vil.

Med tem razkolom je upliv po-
svetnih vladarjev na izvolitev pa-
peža vedno bolj rasel. Karol V.
je kot nemški cesar in kralj špan-
jski zahteval, da ne smejo kardi-
nali njegovega cesarstva glasovati
za nobenega kandidata, ki ni bil
njemu všeč in poglavitno po
njegovem uplivu je zasedel Ha-
drijan VI. rodom Holandec, pa-
pežev prestol. Iz tega je polagoma
nastala pravica nemških cesarjev
ter francozkih in španskih kral-
jev, da so ugovarjali proti izvolit-
vi kardinalov, ki jim niso bili všeč

Ta ugovor (veto) pa ni nikdar bil
priznan od cerkve kot pravica do-
tčnih držav, dasi so se ga posluž-
vale iste pri osmih raznih konkla-
vih. Naravno je, da ne želi kon-
klave postaviti papeža takoj od
početka njegove vlade v nasprotje
z katero mogočno posvetno vlado.
Pri konklave, v katerem je bil pa-
pež Leon XIII. izvoljen, se ni no-
bena vlada posluževala svojega ve-
to, pač pa je znano dejstvo, da je
Avstrija pri zadnjem konklave l.
1903 oddala svoj veto proti skoro
gotovi izvolitvi kardinala Rampol-
la. Ta avstrijski veto je pred zbra-
nim konklave prečital kardinal
Puzyna, knezozkof krakovski.
Vsled tega ugovora je bil potem
izvoljen kardinal — patrijarh Be-
neški, Jožef Sarto. Umrl papež
Pij X. je pa, kakor se čuje, tudi
to domnevano predpravo posvet-
nih držav odpravil ter izdal povse
nove dodatke k poslovniku kon-
klava.

Po papeževi smrti vrše se de-
vetdnevne (novendiales) za po-
koj njegove duše, in sicer vsak-
dan šest maš zadržnic v cerkvi sv.
Petra v Vatikanu in tri v sikstin-
ski kapeli, Prve v cerkvi sv. Pavla
opravljajo kanoniki cerkve sv. Pe-
tra, ki so v dostojanstvu enaki
škofom, druge v sikstinski kapeli
pa opravljajo kardinali.

*****

V sedanji dobi, ko imamo želez-
nice, ki vozijo z največjo brzino,
je kardinalom, ki morajo v kon-
klave ter bivajo v Evropi zelo lah-
ko, priti v Rim ob času, ko se zbe-
re konklave.

In dasi sedaj po celi Evropi
divja krvavi boj, kardinalom, cerk-
venim knezom in njihovemu
spremnstvu je zagotovljena imuni-
teta.

Glej 8. stran.

Neustrašenci v višavah rabijo Peerless.

Kadar pribijate zakove v železo pet sto čevljev visoko v
zraku, takrat se vas polasti ono razpoloženje, da je življenje
vendar polno dobrot. Je precej volje v tej igri. "Neustrašenci v višavah imenujejo
te močne, energične, železne može. In kadar hočejo malo več moči takrat posežejo
po dober, neprekosljiv, bogat

PEERLESS

na dolgo zrezan tobak

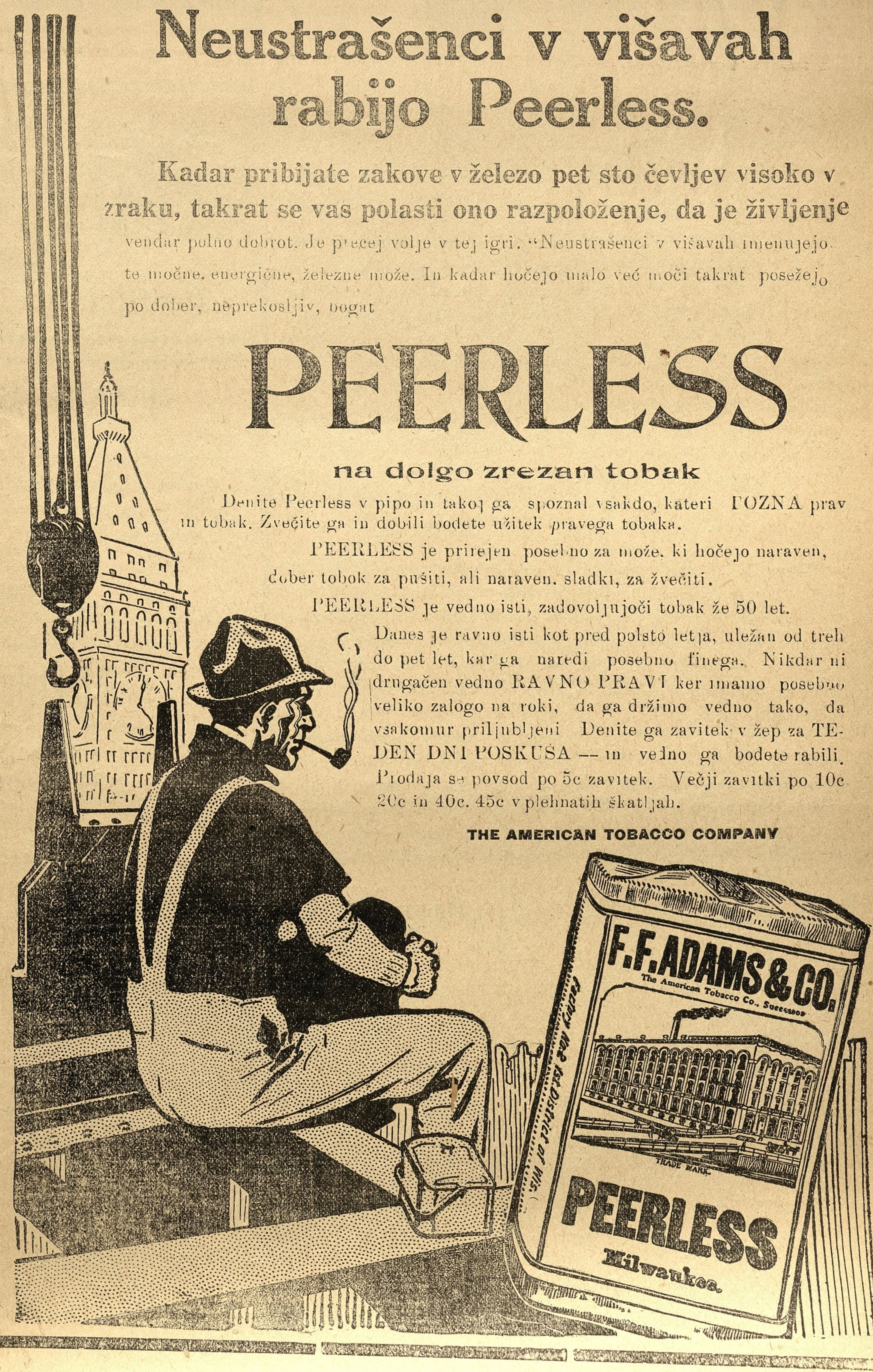
Denite Peerless v pipo in takoj ga spoznal vsakdo, kateri FOZNA prav
in tobak. Zvečite ga in dobili bode te užitek pravega tobaka.

PEERLESS je prirejen posebno za može, ki hočejo naraven,
dober tobak za pušiti, ali naraven, sladki, za žvečiti.

PEERLESS je vedno isti, zadovoljujoči tobak že 50 let.

Danes je ravno isti kot pred polsto letja, uležan od tleh
do pet let, kar ga naredi posebno finega. Nikdar ni
drugačen vedno RAVNO PRAVI ker imamo posebno
veliko zalogo na roki, da ga držimo vedno tako, da
vsakomur priljubljeni Denite ga zavitek v žep za TE-
DEN DNI POSKUSA — in vedno ga bode te rabili.
Prodaja se povsod po 5c zavitek. Večji zavitki po 10c
20c in 40c. 45c v plehnatih škatljah.

THE AMERICAN TOBACCO COMPANY

OD NAŠIH SOSEDOV IZ MINNESOTE.

Virginia.

— Frank Stemic, ki živi na Pine cesti, št 219 si je v poskusu samomora prerezal vrat z britvijo. Njegovi prijatelji našli so ga v njegovi sobi vsredi s krvjo premočene postelje ter so ga pustili prenesti v Mc Intyre bolnišnico. Zdravniki upajo, da ga bodo ohranili pri življenju. Nesrečnik je star 24 let ter je delal v enem tukajšnjih rudnikov. Kaj ga je gnalo k temu obupnemu činu, ni znano.

— Mestni odbor je oddal dela za zgradbo septičnega (gnilost povzročajočega) rezervoarja Lawrence — Mc Cann Co. iz Eveletha za \$78,868. Z gradnjo se bo začelo takoj, ko bodo določila Oliver rudniška družba primerno stavbišče.

— Mestni davki za prihodnje leto bodo znašali nad pol milijona, približno 600,000 dolarjev.

— V tukajšnjo Mc Intyre bolnišnico so pripeljali v soboto minulega tedna 35 letnega gozdnega delavca Frank Hoffman, kateremu je vlak Canadian Northern železnice odtrgal eno nogo med Gheen in Orr.

Chisholm.

— Mestni očetje so začeli sedaj resno uvaževati vprašanje, ali bi se zamoglo ustanoviti občinsko tržišče, katero bi bilo pod mestno upravo.

— Viktor Toipala, stari in mladi, točeta svoja finska rojaka Matt in Henry Jaasko, ki sta lastnika Chisholm Bottling Co. na odškodnino v skupnem znesku \$20,000. Viktor Toipala starejši toži za \$5,000 in njegov sin istega imena za \$15,000. Povod tej tožbi je zelo jednostaven. Malega Viktorja je povozil odvaževalec omenjenih trgovcev ter je bilo njegovo življenje res za nekaj časa v veliki nevarnosti, tako, da so se zdravniki sami čudili, da je deček ostal pri življenju. Sedaj je ozdravel in njegov oče toži v svojem imenu za \$5,000, najbrže za prestani strah, in za \$15,000 o dškodnino dečku. Kaj več o tej zanimivi pravdi se bo v kratkem čulo.

— Zgradba novih poslopj okrog Arthur rudnika zelo napreduje. Konarntni okviri poslopj se sedaj izpolnjujejo in dela se na tem, kolikor mogoče hitro. Tudi tračnice se polagajo ter skladišča za rudo izgotavljajo.

— Albert Salo, 42 let stari Finec, je umrl na zastrupljenju z alkoholom. Pobrli so ga v nekem salunu v mestu nezavestnega ter ga odvedli v bolnišnico, kjer je navzlic izdatni zdravniški pomoči isti večer umrl. Pokopali so ga na lončarjevem pokopališču.

— Tukajšnja policija poizveduje, kje je kupila Poljakinja, Mrs. Timeček, strup s katerim je nameravala zastrupiti svojega soproga. Njen mož namreč trdi, da je naš v svoji hrani strup, kterega je bilo enkrat toliko, da je začel bljuvati. Policija je našla sicer eno cevko, napolnjeno z strupom, vendar pa ni na njej nobenega listka, kje je bil strup kupljen.

Buhi.

— Z javno varnostjo v našem okolišču in ravno najboljše, kajti policija poroča, da se je v zadnjih dveh tednih izvršilo celih trideset napadov na razne osebe. Najbolj

drzoviti ulom se je pa izvršil v poudeljek 24. avg. ko so neznan zločinci ulonali v kuhinjo Johnsonove hiše na Culver Ave., okrog poltretje ure v jutro, ter odnesli celno plena. Na nekem travniku, so si ogledali veliki kovčeg, ktere ga so odnesli, glede njegove vsebine, ktera pa jim gotovo ni bila povšeči, ker so pustili vse tam ter odnesli samo eno vrhno sukajo. — V Hinchisovo hišo so v isti noči ulomili dvakrat ter odnesli v denarju \$68, potem so šli v pivovarno, od koder so odnesli nekoliko sodcev in zabojev piva. Tudi v naselbinah Spina, Kinney, Lucknow in drugih so se izvršili enaki ulomi. Nočni čuvaji p. vseh naselbinah so se pomnožili.

Eveleth.

— Mesto Eveleth je, kakor ste uže poročali, nameravalo najeti posojilo od \$135,000 za nakup električnih naprav Home Electric & Heating Co. V to svrhu se je vršilo dne 25. avgusta posebno glasovanje upravičenih volivcev pri katerem so nasprotniki posojila zmagali z večino od 30 glasov. Za je bilo 308, proti 338. Manjšina sedaj trdi, da je bilo slabo vreme krivo njihovega poraza, ter da so njihovi pristaši mirno doma ostali, dočim so nasprotniki v združenih vrstah bili na volišču. No, je že tako — nekdo mora biti kriv, saj je tudi satan, med tem, ko so delavci spali, zasejal luliko med pšenico.

— Knjižnični odbor zahteva v svojem proračunu letni prispevek od \$12,000, od kterih se bi \$5,000 porabilo za nabavo novih knjig ostane \$7,000 pa za notranjo opravilo klubovih prostorov in za vzdrževanje knjižnice.

— V Spruce rudniku je v sredo minulega tedna plast rude in kamenja zasula rudarja Romaldo Spadoni. Še le po deseturnem naporenem delu so zamogli rešiti njegovo truplo. Bil je star 42 let ter je bil pri Oliver rudniški družbi uposlen celih enajst let. V Italiji zapušča ženo in troje otrok.

— Nova postaja za sesalke, ki dajejo vodo za mesto Eveleth je dogotovljena in bodo sesalke dale na dan po en milijon galonov vode.

Winton.

— Hans Hansona, 32 let starega delavca, našla sta Josip Smuk in Patrik Johnson v gozdovih ob Basswood jezuru vsega onemoglega. Hanson je hotel iti iz Robinson v Port Arthur, Ont. k svojim sorodnikom. Kakor pravi, blodil je celih štirideset dni po gozdovih živeč od jagod, korenin in od perutnine, katero je zamogel ubiti. Ko sta ga omenjena dva našla bil je od samega gladi skoraj blazen. Prepeljali so ga v Winton, kjer ga sedaj zdrave.

Hibbing.

— Mnogo prebivalcev iz Eveletha in Genoa naselbine je zaprosilo državno lovsko in ribiško komisijo, da polovi in premesti vse ribe iz St. Mary's jezera, kjer ni dovoljeno ribariti, v Ely jezero. Iz prvega jezera dobiva namreč Eveleth svojo potrebno vodo zaradi tega je ribji lov v njem prepovedan. Načrt je zelo lahko izvedljiv. Riba naj bi se polovile z mrežami ter potem pranečle preko oni kos zemlje, ki leži med obema jezeroma v spodnje Ely jezero ter tam zopet izpustile v vodo.

— V poudeljek okoli sedme ure zjutraj je strela udarila in zažgala hišo O. L. Monthly-ja 203 West Second Street. Požar je na

pravil kakih \$100 škode, pred ko so ga pogasili. Hiša je lastnina Oliver rudniške družbe.

Ely.

— Letošnje leto je vpisanih v tukajšnje šole nad 1,800 otrok. Z ozirom na to se je tudi učiteljsko osebje povečalo za dve novi učni sili.

— Na Sibley bode novi moder ni "dryhouse" za ondotne rudarje kmalu dogotovljen. Delo je dovršila podjetniška tvrdka Boylan & Co. iz Virginia.

— Simon Petros, ki je usmrtil tukajšnjega civilnega inženirja W. J. Mc Donald, bil je od velike porote v Virginia obtožen umora druge vrste.

— Jos. in Frank Štih, Tony Dietrich in Matt Drenea so dali v četrtak požarni alarm, ki pa ni bil istinit. Vsaki od njih je bil obsojen od mirovnega sodnika Schafer na globo \$5 in sodne stroške; vrh tega jim je dal sodnik še na pot nekoliko poduka, kako se obnašati.

Aurora.

— Farmer John Neimi, ki živi južno od tega mesta, ustrelil je te dni medveda, ki je tehtal 335 funtov.

— Frank Škerjanc, Andrej Zorman, Joe Škerjanc, Frank Sekonačič in Joe Stupič so kopali vodnjak. Pri tem delu so pa prišli do strupenih plinov (tako zvanega vodnega plina) in Joe Škerjanc ter Andrej Zorman sta se onesvestila. Frank Škerjanc jima je na pomoč prihitel, a tudi njega je zadela ista usoda. Frank Sekonačič in Joe Stupič sta hotela rešiti, a sta se tudi onesvestila. Prihiteli sosedje so jih vseh pet pognili iz kakih 20 čevljev globokega vodnjaka. Frank Škerjanc in Andrej Zorman sta bila uže mrtva, dočim so ostale tri po hudem delu spravili k življenju. Frank Škerjanc je oženjen ter zapušča ženo in enega otroka, Zorman je bil samec.

Mountain Iron.

— Tukajšnji Brunt rudnik je danes prenehal z delom. Okoli 150 mož je sedaj brez dela. Eden ali dva rudnika v tem okrožju so tudi zaprli.

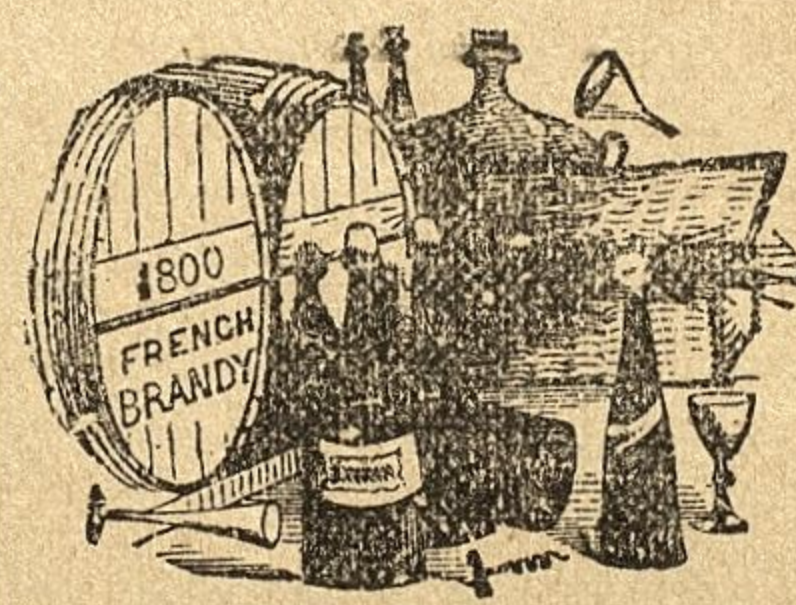
Armstrong-Thielman Lumber Co.

...TRGOVINA...

z vsakovrstnim stavbinskim materijalom.

Skladišča in žage:

South Lake Linden, Hancock in Calumet, Mich.

Staro Vam je znana gostilna Jos Stefanca

Pri meni zamorete dobiti vsakovrstne najboljše vrste likere in dišeče smotke. Za mnogobrojni obisk se priporoča

Jos Stefanec, 8.St. Calumet.

SLAVNEM OBČINSTVU

se priporočam, da me večkrat obiščite v moji gostilni na Ahmeeku. Na razpolago imam tudi prostorno dvorano za vsakovrstne zabave in veselice.

Kadar se mudite na Ahmeeku, ne pozabite se oglasiti k meni

JOS. LESH, lastnik.

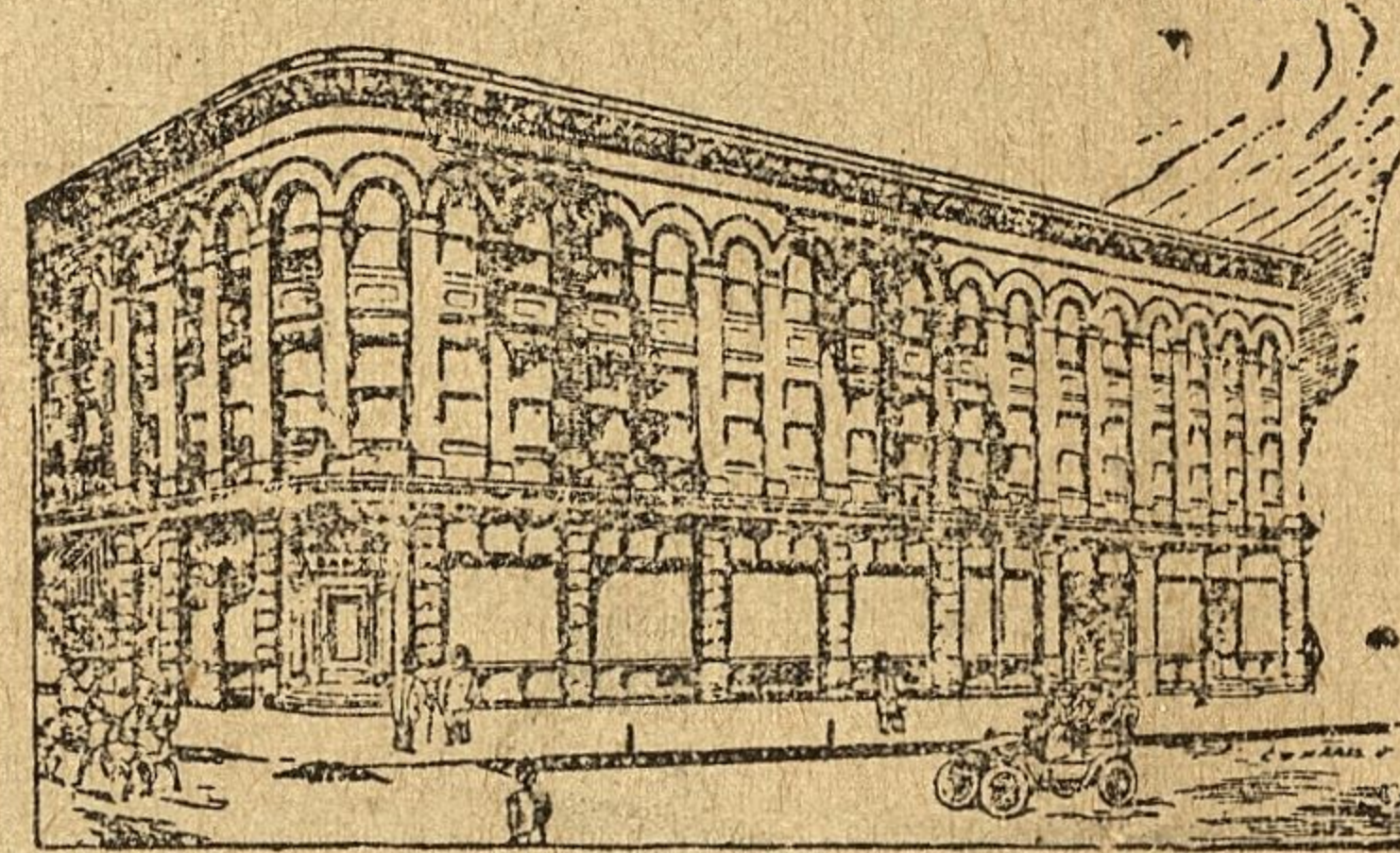
Električni likalniki.

Oglasite se v našem uradu, šesta cesta Red Jacket in vzemite si enega domov za

30 dni prosto poskusiti

Cena \$3.75.

Houghton County Electric Light Co

CALUMET STATE BANK BUILDING

CALUMET STATE BANK

Glavnica \$ 100,000
Preostanek \$ 50,000

Pošiljamo denar na vse strani sveta op dnevem kurzu.

Izberite si to banko za Vašo Banko.

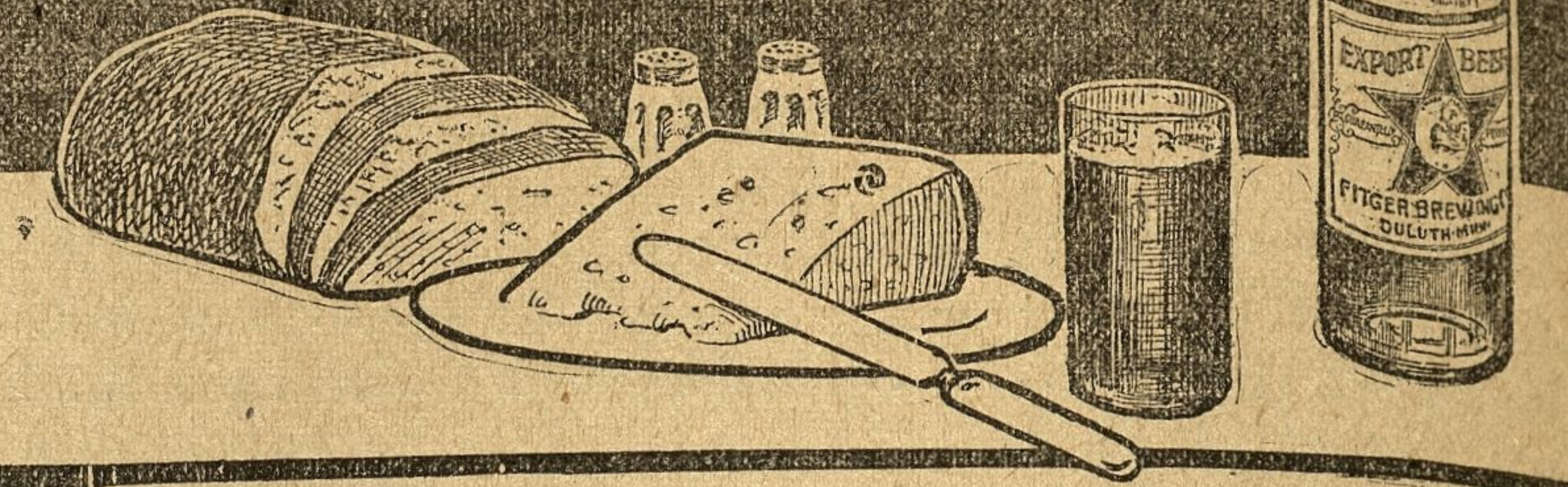
URADNIKI. Thomas Hoatson, Pred. Ed. Ulseth, Podpred. Joseph W. Selden, Podpred F. J. Kohlhaas, Blagajnik Walter Edwards, Pomožni B a

Here's A Quick Lunch

Healthful - Delicious - Satisfying -

Bread or crackers Cheese

and **Fitzger's Beer**

Easily prepared - inexpensive - each item very nourishing

KEEP a case in your cellar. It will prove mighty handy in emergencies, and always a source of health and delicious refreshment. **FITZGER BREWING CO., DULUTH, MINN.**

Vsako bi moral imeti vedno na roki zabojček našega izvrstnega piva, ki poživlja in ozdravlja, ter je radno okrepeljivo.

Imamo zastopnike po vseh mestih

REX.

je kralj vseh piv, ki jih je dobiti v ob Range in katero izvarja

Duluth Brewing & Malting Co.

Najbolje pivo v sodčih je pa naše

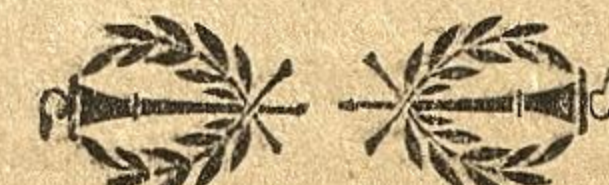
MOOSEPIVO,

ktero lahko dobite povsodi.

Naš glavni zastopnik je ob Messaba Range gosp. **MATT KOSTANJSEK** na Virginia.

Nanj se obračajte!

PRIZNANO JE

da je naše pivo najzdraveje in najčisteje. Če ste trudni in izmučeni pijte kozarec ali dva našega piva in počutili se boste prijetno in lahko.

Naročite si ga zaboj na dom takoj. Imejte ga vedno na roki!

Calumet Brew. Co.

Pine St. Tel. 274 - Chas. Shenk, manager.

Steckbauer

vaš fotograf že dvajset let na vogalu, vam bode od sedaj dal z vsakim naročilom fotografij v vrednosti \$5.00 eno povečano sliko PROSTO. Mi smo edini gori od Milwaukee, ki imamo pripravo, s katero zamoremo sami izvršiti to delo: Za ženitovanjske skupine amo posebno privlačne cene in izplačalo se bo vam, ako pridete k nam ter si ogledate.

W.E. STECKBAUER.

CROWN

RODBINSKO GLEDISCE

Naše pnikajoče slike so najboljše v mestu. Menjamo jih vsak drugi dan. Pridite pogosto k nam. Poleg tih imamo tudi petje.

Vstopnina za odrasle 10c
Za otroke 5c

JOHN VOGEL, last.

5 cesta Calumet, M

Slavenski Salon

M. Danculovich & Co.
529 W. Mich. St.

Duluth, Minn

Priporočam

se vsem mojim prijateljem, da me pogosto obiščete v moji gostilni, kjer bodem vsem postregel najboljimi pijačami in finimi smodkami.

Vašo naklonjenost bodem znal cenit

Peter Martinac

404. 6. cesta.

Telefon 333 r

KNAUF Restaurant.

HOUGHTON, MICH.

Prinas dobite jedila in stanje ob vsakem času. Odprto noč in dan.

ANTEK.

Povest poljski spisal Boleslav Prus.

-Preve! Podravski.-
(Konec.)

Komaj je prekoračil nekoliko desetih korakov, že je vdova zakli-
cala za njim:

"Antek!"
"Kaj je, mati?..."
"Ko bi se ti godilo na tujem
slabo, pa se vrni k nam... Naj
te Bog blagoslovi!..."
"Ostanite z Bogom!" odvrne
fant.

Zuovič je prekoračil kos poti in
znovič je zaklicala za njim otožna
mati:

"Antek!... Antek!..."
"Kaj je mati?" jo vpraša fant.
Njegov glas je bil že dokaj
slabiš.

"Ne pozabi nas, sin! Naj te
Bog blagoslovi?"
"Ostanite z Bogom!"
In šel je in šel, kakor oni fan-
tin, ki se je podal po cirograf, iz-
delan na njegovi dušo. Naposled
je zginit za griču. Po polju pa se
je razlegalo stokanje otožne ma-
tere.

Proti večeru se je nebo prevlak-
lo z oblaki in jel je padati drobni
dež. Ker pa oblaki niso bili gosti,
torej so jih predri žarki zahajajo-
čega solnca. Zdelo se ti je, da se
nad sivim poljem in nad mehko
cesto razprostira zlat obok, prevle-
čen z žalobnim pajčlonom.

Po tem sivem in tistem polju
brez drevja, po mehki cesti je ko-
rkal počasi vtrujen fant v sivem
jopiču s jerbason in mavho na ra-
mi.

Zdelo se ti je, da sredi globoke-
ga molčanja kapljice deža popeva-
tožni napjev znane pesmi:
"Črez dolino, črez polje,
pa mi moj fantiček gre,
gre fantiček in popeva,
da daleč okrog odmeva."

*****

Nenara srečate kedaj vaškega
fanta, ki si išče zaslužka in takega
znajca, kakoršnega med svojimi
ni mogel najti. V njegovih očeh
zapazite nekaj odseva neba, ki se
ogleduje v povišju mirnih voda, v
njegovih mislih spoznate naravno
preprostost in vprav nezavestno
ljubezen.

Podajte svojo pomožno roko tem-
nu otroku! To je naš mali brat
Antek, kateremu je postalo v do-
mači vasi pretesno, torej je odšel
na tuje, izročivši se v varstvo Bo-
ga in dobrim ljudem.

STEPNI KRALJ LEAR.

Ruski spisal Ivan Sergejevič Turgenjev.

Postovenil Fran J. . . .

Nekega zimskega večera smo se
zbrali pri starem tovarišu z vseu-
čilišča. Bilo nas je šest. Govorili
smo o Shakespeareju. Kako glo-
boko in verno so vzeti njegovi tipi
iz prave globine človekove notran-
josti. Posebno smo se čudili nji-
hovi življenjski resnici, njih vsak-
dajji vrednosti. Ta je imenoval
Hamleta, drugi Otela, Falstaffa,
še celo Riharda III. in Macbetha.
— te zadnje samo kolikor je bilo
mogoče, — katere je slučajno sre-
čal v življenju.

"A jaz, gospoda", reče naš go-
spodar, že star človek, "sem poz-
nal nekega kralja Leara."

"Kako je to?" vprašamo.
"Res, res! Če želite vam pripo-
vedati o njem?"

"Storite nam to uslugo!"
In naš prijatelj je prešel takoj
k pripovedovanju.

I.

"Vaš svoja otroška leta," je za-
čel, "in prvo mladost do petnaj-

stega leta sem preživel v vasi na
posestvu svoje matere, bogate ve-
leposestnice v N-ski guberniji.
Noben človek iz onega davnega
časa mi ni ostal v spominu v tako
ostrih obrisih, kakor naš bližnji
sosed, Martin Petrovič Harlov. In
tudi težko bi bilo pozabiti te utise,
kajti v svojem poznejšem življen-
ju nisem srečal človeka, ki bi bil
podoben Harlovu. Predstavljamte
si človeka velikanske postave! Na
ogromnem telesu je čepela neko-
liko postrani, ne da bi bilo videti
kaj vratu, velika glava; na nji se
je kosatila cela kopica kuštravih
ramenkastosivih las, ki so se za-
čenjali takoj nad kosatimi o'rvmi.
Sredi širokega, črnkastega, kakor
olupljenega obraza je tičal grčast
nos, nad njim se je šopirilo dvoje
majhnih, modrih oči. Usta z raz-
pokanimi ustnicami so bila kriva
in iste barve kakor obraz. Iz ust je
prihajal hripav, a nenavadno mo-
čan in doneč glas. . . . Njegov glas
je spominjal na ropotanje železnih
palič pri prevozu čez slab cestni
tlak. Harlov je vedno govoril —
skoro bi rekel "kričal" — kakor
da bi hotel med tuljenjem viharja
kaj povedati človeku, ki je na
drugi strani doline. Težko bi bilo
povedati, kaj je pravzaprav izra-
žalo lice Harlova, tako je bilo ob-
sežno. V resnici, z enim samim
pogledom ga ni bilo mogoče pre-
gledati. A izraz njegov vendar ni
bil neprijazen in skoro nekaj sled
veličanstva si opazil na njem, a
vkljub temu je bilo vendar izred-
no, nenavadno. In kakšne roke je
imel? Prave blazine! In kakšne
prste in noge! Spominjam se, da
nisem mogel brez neke spoštljive
groze pogledati na dva komolec
širok hrbet Martina Petroviča in
pleča podobna mlinskemu kamnom.
Posebno čudna so se mi zdela nje-
gova ušesa. Prava pravcata kolača,
zavita in zakrivljena in cel obraz
je bil vsled njih potisnjen v viš-
ino! Martin Petrovič je nosil pozi-
mi in poleti kosaško sukno iz ze-
lenega sukna, prepasano s tatar-
skim pasom in lepo svetle črevlje.
Ovratnice nisem zapazil na njem
nikoli in okoli česa naj bi si jo tu-
di obesil? Dihal je počasi, težko
kakor bik, a hodil je nalazano
brez šuma. Skoro bi človek mislil,
da se je pri vstopu v sobo nepre-
stano bal, da vse prevrne in pobi-
je, in zato je stopal previdno sem
in tja, nagnjen na eno stran in se
je skoro plazil. Imel je prav Her-
kulovo moč in s to si je pridobil v
okolici veliko spoštovanje. Naš
narod ima še vedno nekaj svet
strah pred velikani. Zložili so celo
pripovedke o njem. Nekoč je sre-
čal v gozdu medveda in zadavil ga
je. Zasačil je pri svojih panjih tu-
jega kmeta, ki je kradel; vse sku-
paj, voz, konja in kmeta je zagnal
črez plot in se več podobnih stvari
so pripovedovali. Harlov pa se sam
ni nikdar bahal s svojo močjo. "Če
imam blagoslovljeno desnico, je
to božja volja", — je rekel na-
vadno.

Bil je ponosen, a ne na svojo te-
lesno moč, amak na svoj stan, rod
in svoj veliki razum.

"Naš rod izhaja od Všeda —
tako je izgovarjal Švade-Harlu-
sa", je zatrjeval. Za vladanja Iva-
na Vasiljeviča Stepega (kdaj je
bilo to, ne ve nihče) se je preselil
v Rusijo. Všed Harlov pa ni hotel
biti več finski grof, ampak rad bi
bil ruski plemič in zapisal se je
zato v zlato kajigo. In od njega
izhajamo mi Harlovi. Ker smo
vzrasli pod snegom, samo zato se
rodimo vsi Harlovi s plavimi lasi
mi, svetlimi očmi in belimi obra-
zi".

Nekega dne sem se mu drznil
reči: "Toda Martin Petrovič, Iva-
na Vasiljeviča Stepega niti bilo
ni, pač pa je živel Ivan Vasiljevič
Grozni. "Slepi" se je imenoval ve-
liki knez Vasilij Vasiljevič.

"Lažeš," mi mirno odgovori
Harlov, "kar jaz rečem, je tudi
res!"

Nekoč je prišlo moji materi na
misel, da ga mora javno pohvaliti
zaradi njegove nesebičnosti, ki je
bila v resnici velika.

"Eh, Natalija Nikolajevna", je
odgovoril nezadalovljno, "to ni po-
sebne hvale vredno. Mi, veliki go-
spodje, ne moremo zabraniti, da si
ne bi upalo kakšno človeče, bodisi
zemljak ali pa tlačan, kaj slabega
misliti o nas. Jaz Harlov, moj rod
izhaja od tam zgora?" — in je po-
kazal s svojim kazalcem proti stro-
pu nad seboj — tudi nobene časti
ne bi imel v sebi. Kako bi bilo to
mogoče?"

Drugič nekoč se je hotel neki
dostojanstvenik, ki je bil ravno v
gosteh pri moji materi, nekoliko
ponerčevati iz Harlova. Ta je zo-
pet pripovedoval o "Všedu" Har-
lu, ki je prišel v Rusijo. . . .

"Za carja Graha", ga prekine
dostojanstvenik.

Ne za carja Graha, amak za ve-
likega kneza Ivana Vasiljeviča
Groznega."

"A jaz mislim," je nadaljeval
dostojanstvenik, "da je vaš rod še
starejši, in gotovo izhaja iz pred-
potopnega časa, ko so se rodili
mastodonti in megaloterije".

Tih učenih izrazov Martin Pe-
trovič gotovo ni umel, uvidel pa
je takoj, da se hoče oni norčevati
iz njega.

"Mogoče, da je tako. Naš rod
je res zelo star. Ljudje pa pripo-
vedujejo, da je ob prihodu moje-
ga prednika v Moskvo živel tam
norec, nič manjši, kakor vaša ek-
scelencia, a tak norec se rodi v ti-
soč letih k večjemu enkrat".

Dostojanstvenik se je razsrdil.
Harlov je sklonil glavo nazaj
stegnil brado, nekaj zamrmral in
odšel. Čez dva dni je zopet prišel.
Mati ga je oštevala. "Naj ima to
za nauk, gospa", jo prekine Har-
lov. "Drugič ne bo kar tako na
slepo začel, ampak prej vprašal, s
kom ima opraviti. Mlad je še pre-
cej, še se bo moral učiti."

Dostojanstvenik je bil v resnici
istih let kakor Harlov. Pa ta ve-
likan je imel navado, da je smatral
vse druge ljudi za nedorasle. Imel
je veliko zaupanje do samega sebe
in se ni prav nikogar bal. "Kdo
ni more kaj prizadjeti? Kje je na
svetu še tak človek. . . ?" je vpra-
ševal in nato se je začel benadoma
krohovati, s kratkim, toda gluše-
čim glasom.

II.

Moja mati je bila kaj izbirena
pri svojih značih. Harlova pa je
vsprejemala s posebno dobrohot-
nostjo in mu je marsikaj spregle-
dala. Pred petindvajsetimi leti ji
je bil rešil življenje; udrl je bil
namreč njen voz na robu globoke-
ga prepada, kamor sta bila že pad-
la. Vrvi in jermenje se je bilo utr-
galo, a Martin Petrovič ni izpustil
iz rok kolesa katero je zagrabil, če-
ravno mu je kri brizgnila izpod
nohtov. Moja mati mu je tudi po-
iskala ženó. Izvolila mu je za za-
konsko družico sedemnajstletno
siroto, ki jo je sama vzgojila. On
je izpolnil takrat štirideset let.

AKO HOČEŠ KADITI

dobre smodke, kapi si smodk

"WOLVERINE"

ki je izdelana iz pristnega ha-
vanskega tobaka od

THOS. ENTEMAN

400 — Pine cesta

Naročite se
na "Glasuik."

AVSTRO --- OGRSKA.

Zemljevid te države,

vreden 25c

dobi vsakdo

PROSTO

ako piše na

Austro - American Line

12 Washington St. New York

ali agentom.

življenjsko zavarovanje in
proti nezgodam

vam preskrbi po najnižjih
cenah Vaš rojak

Ludwig Bachor,

5, cesta,

zavarovalni urad Chynoweth.

HRVATSKO --- SLOVENSKI.

Saloon

John Gašparovič

316 -- 6. cesta.

Telefon 633 M.

Več plačilnih dni.

Čas je prišel ko bode mnogo
naših vlagateljev dobivalo plačo
dvakrat na mesec mesto samo
enkrat, kot dosedaj. Nadejati se
je, da ne bo ta novi plačilni načrt
nikakor imel opraviti z štedilno
navado, ktere ste se že privadili ali
pa odvrčali one, ki so sklenili pri-
štediti si del svojega zaslužka.
Pamтите, da bodo vlagatelji z \$5
-ali celo z \$1.00- v rokah isto ta-
ko dobrodošli in sprejeti tako, kot
oni, ki pridejo z večjimi zneski.
Ako ulagate manje zneske, potem
pridite tem večkrat.

Mi hočemo z vami poslovati, bodi si
na veliko ali malo.

Prva narodna banka v
Calumetu.

10 LET V POSLOVANJU.

Merchants & Miners Bank

CALUMET, MICH.

Glavnica	\$150,000.00
Prebitek in nerazdeljen dobiček	245,000.00
Obveznosti delničarjev	150,000.00

ODULOG SE PLACUJEJO OBRESTI.

Charles Briggs, predsednik.

Peter Ruppe, podpredsednik, W. B. Anderson podpredsednik
in upravitelj, Stephan Pauli, blagajnik, J. E. Shepard, blag.
namestnik.

Uradniki te banke imajo dolgoletne izkušnje v bančnem
poslovanju. Mr. Briggs je bil njen predsednik od leta 1873.
Upravitelj je bil v bančnem poslovanju v Houghton County
blizu 39 let.

Varujte se muh.

Letno sezona je tu. Ž njo prihaja nadležni mur-
čes muhe. Vsaka gospodinja gleda, da si okna in
vrata dobro omreži, ter se tako zavaruje proti mu-
ham. Gotovo bode te potrebovali mrež za vrata
in okna, toraj pridite k nam.

Imamo mrežasta vrata vseh velikosti in cen.
Za mal denar se lahko ubranite temu mrčesu.

Keckonen H'd'w' Co.

Peta cesta,

Calumet, Mich.

Telefon: 163.

Imejte

ga vedno v hiši, ker
kadar ga rabite, rabite ga
tako. Pazite na ponaredbe.

Iz 3. strani.

ništva, 14 težkih havbičnih divizij, enega tirolskega gorskega topničarskega polka, ene samostojne divizije gorskega topništva, šest trdnjavijskih topničarskih polkov z 14 bataljoni in osmimi samostojnimi bataljoni urdnjavijskega topništva. Vsaki polk poljske artilerije obstoji iz pet baterij katerih vsaka ima 6 topov; havbični polki imajo po šest baterij, vsako z šestimi topi. Vkupno ima poljska in gorska artilerija okroglo 2100 upreženih topov. K temu se prišteva 250 oddelkov z strojnimi topovi ki so prideleni pešcem in konjenici.

Naposled pridejo še: 14 bataljonov saperjev (ženijska četa), 8 bataljonov pionirjev, en mostni bataljon, en železniški polk, en telegrafski polk, en oddelek zrakovplovcev, en oddelek automobilev, 16 divizij vojaških prevoznih čet in orožniška sila v Bosni in Hercegovini.

O. k. avstrijsko domobranstvo obstoja iz osem divizij infanterije, ki so razdeljene v 16 infanterijskih brigad in 3 kavalerijske brigade. V tej armadi je 37 domobrantskih polkov, 3 polki tirolskih domobrantskih strelcev, vsega vkup 123 bataljonov pehote. K domobrancem spada nadalje šest polkov domobrantskih ulancev in na divizija tirolskih strelcev na konju, skupne 41 eskadronov. Domobrantska artilerija ima osem havbičnih divizij, z vkupno 240 topovi.

Ogrsko — hrvatsko domobranstvo obstoja iz 32 polkov infanterije z 104 bataljoni, 10 polkov huzarjev z 60 eskadronami in osem topničarskih divizij z 210 topovi.

Vseukupna vojna sila avstrijsko — ogrska obstoja torej iz 693 bataljonov infanterije, 353 eskadronov konjenice in iz topničarjev z 2550 topovi. V skrajni sili za more torej Avstrija postaviti na bojno polje dva milijona vojakov katerim se mora še prištevati poldrug milijon izvežbanih črnovojnikov (landsturm).

Mornarica avstro — ogrske mornarice pa obstoja iz sledečih bojnih ladij: 3 dreadnaughtov, 14 velikih bojnih ladij, 3 velikih križark, 11 manjših križark, 25 torpedolovcev, 32 torpednikov, 49 torpednih ladij, 6 podmorskih čolnov, 6 monitorjev na Donavi ob srbski meji (kteri so pa še vedno pred Belgradom, dasi so jih baje Sibi vse potopili), 7 obhodnih (patrolskih) čolnov, 1 stolpne ladije in ene kazematne ladije.

Da je ta vojaška sila velikanška, lahko, vsakdo prevede — samo Bog daj zmagajo!

Iz 5. strani.

teta t. j. niti ena niti druga bojujočih se veseli ne bo ga ustavljal na njegovi poti proti večnemu Kijmu.

Drugače je pa pač sedaj z onimi kardinali, ki miso v Evropi. V Ameriki imamo pet kardinalov, ni sicer enega v Quebec. Que. Canada; tri druge v združenih Državah in enega v Buenos Ayres — v južni Ameriki. Dočim je tem prelatom ob navadnih prilikah možno, priti v Rim v osmih dneh, je to sedaj skoraj izključeno. Prišli bodo v konklave, mogoče še o pravem času, mogoče pa tudi kasneje, ko bo uže izvoljen novi papež.

Kardinalski zbor obstoja sedaj iz 65 kardinalov, od katerih je šest kardinalov — škofov, 53 kardinalov — mašnikov in šest kardinalov — diakonov. Vsi kardinali, izimši one izmed rcdovnikov, so škofje, večinoma pa nadškofje.

V srednjem veku, ko je bil kardinalom treba, posluževati se na daljni poti v Rim mnogega spremstva in skoraj cele armade

OBRESTI

so največji uzrok za prišteditev denarja. Ako vidite, da vam vaš denar količkaj donaja, bodete že bolj štedilni.

Obresti "delujejo, ko vi spite"; mi plačamo obresti za hranilne vloge od \$1.00 naprej. Absolutna varnost postrežljivost in nepristranost je naše geslo.

Houghton National Bank
Houghton, Michigan.

konj, je bilo potovanje na konklave zelo težavno. Kronika nam poroča, da je kardinal Oton pl. Truchsess, škof iz Aušburga odpotoval l. 1550, ko je bil izvoljen papež Julij III, samo z malim spremstvom ter se ustavil v nemškem hospicju Anima. To malo spremstvo iznašalo je osemnajst oseb.

Drugi kronist nam poroča, da je kardinal grof Dietrichstein, nadškof v Olomucu, prišel v konklave, ko se je že začelo, v svoji potovalni obleki, v visokih škornjah in ostrogah na nogah, kar se pa zbranim kardinalom ni ravno preveč dopadalo, ker kronist poroča dalje — "to je bilo zelo slabo obnašanje od njegove strani."

Običajno se vrši konklave v mestu kjer je umrl papež. Izjema je bila leta 1799, ko je papež Pij VI. umrl v pregnanstvu na Francozskem. Konklave za izvolitev njegovega naslednika se je takrat vršil v Benetkah.

Papeži Leon XII., Pij VIII., Gregor XVI., in Pij IX. bili so izvoljeni v panežvi palači na griču Kvirinalu, tam, kjer sedaj prebiva italijanski kraj. Za konklave je bila odločena leva stran palače in v to svrhu tudi povse opremljena. Ko je leta 1870 italijanska armada zasedla Rim ter papeža oropala njegove posvetne oblasti, prevzela je tudi v svojo last in posest kvirinalsko palačo ter se je konklave, kteremu je sledila izvolitev papeža Leona XIII. vršil v vaticanski palači, istotako kot poslednji konklave, ki je izvolil blagega papeža Pija X.

NEMIRI V BUTTE.

Rudarji groze javno s požigom mesta, ako pride katerokoli vojastvo v Butte.

MILICA MOBILIZOVANA.

Butte, Mont. 31. avg. — Rudarji so nekoj očitno grozili, da bodo zažgali mesto, ako bi katerokoli vojastvo, bodisi milica ali zvezino vojastvo poskušala priti v mesto. Eden rudarskih voditeljev je izjavil, da se oni ne bodojevali z vojaštvom, ampak da se bodojevali samo masčevali nad trgovci, ki so zahtevali vojastvo v Butte.

"Mi imamo dovolj dinamita in olja, rekel je en voditelj, in vojastvo bode našlo le pepel in razvaline".

Dodanes ni večina rudarjev hotela verjeti, da se milica mobilizuje, ker so se lokalni časniki bali poročati o tem, češ, da bi s tem rudarje samo razdražili.

Neki urednik iz Helena je pa vendar svojem avtomobilu prinesel polno časnikov v Butte na prodaj in kmalu so raznoševalci časnikov začeli kričati, da se milica mobilizuje.

Predsednik nove unije "Muckie MacDonald" je takoj sklical zborovanje unijskih delavcev, ki je pa bilo tajno. Odbor rudarjev je

pa bilo tajno. Odbor rudarjev je v naglici hitel na kolodvoro, da se prepriča, je li vojastvo prišlo ali ne.

Vse velike prodajalne in elektrarna so zastražene od mnogo oboroženih ljudi, istotako straži sodnijsko hišo petdeset s puškami oboroženi stražnikov. Iz trgovin z železnino so vse strelivo odstranili.

Helena, Mont. 31. avg. — "Čas za odpošilitev vojaštva v Butte še ni določen", rekel je danes guverner Stewart. Drug polk milice je mobilizovan ter tabori pri vojašnici.

Poročilo iz Washingtona pravi, da je zahteva guvernerja Stewarta za zvezino vojastvo se predložila predsedniku Wilsonu in vojnemu tajniku Garrisonu ter bo rešena, bo se ta dva vrneta v Washington.

Helena, Mont. 31. avg. — Urad za najemanje delavcev pri Parrot rudniku Anaconda Copper Mining Co. je bil danes v zgodnjem jutru z dinamitom razčujen. Sistem za sprejemanje novih delavcev, kakor je bil v navadi pri Anaconda Co. so nasprotovali bivši člani Western Federation of Miners.

Pri razstrelbi ni bil nikdo ubit".

Predsednik Wilson zopet v Washingtonu.

Cornish, N. H. 1. sept. — Predsednik Wilson je končal svoje kratke počitnice v svojem letovišču ter danes odpotoval v Washington.

Kanada podarila živila za angleško armada.

London, 1. sept. — Uradno se naznanja, da je vlada hvaležno sprejela ponudbo provincije Alberta za pol milijona bušjev ovsu in provincije Quebec za štiri milijone funtov sira.

Detroit pogošča veterane.

Detroit, 31. avg. — Po preteku 23 let je "Grand Army of the Republic" zopet gost mesta Detroit. Zasedanja raznih odborov so se uže začela. Zbranih je kakih 25,000 veteranov iz civilne vojske. Poleg tega zborujejo tudi razna z G. A. R. sklopljena ženska društva.

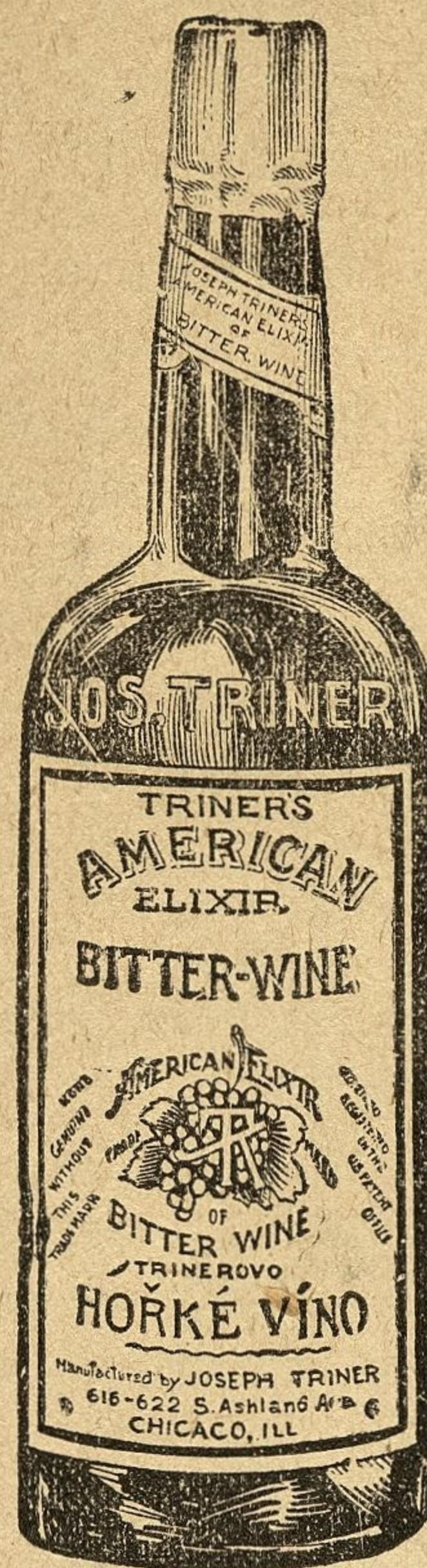
Parnik se trčil z ledeno goro.

Curling, Newfoundland, 31. avg. — Neki velik z žitom naložen parnik, ki je bil na potu iz Montreala v Liverpool, je na kopnem kakih sto milj od tukaj na zapadnem obrežju Newfoundlanda. Parnik se je trčil v morski ožini od Belle Isle ter je moral iti na kopno, da se reši, ker je bil sprednji del poln vode. Nekoliko rešilnih parnikov je odplulo na lice mesta. Kakor se poroča iz Montreala, je ire ponesrečenega parnika Floriston, ki je lastnina R. Chapman & Sons iz New Castle, Angležka.

Naročite se na Glasnik.

NEUSPEŠNOST.

Kadarkoli ste neuspešni, ne dajajte za to krivde svoji usodi. Poskušajte iznajti njen uzrok in iznenadeni bodete, ko bodejte videli, da ste šestokrat sami tega krivi. — Odstranite vedno uzrok, ako mogoče in varujte se ga v bodoče. Ako je karkoli napačne, ga z vašim zdravjem in osobito z vašimi prebavnimi organi in ako vam vsa zdravila ne pomagajo, poskušajte

TRINERJEVO ameriško zdravilno grenko vino.

ktero bo redkokada ostalo brezuspešno. Ona je zanesljivo zdravilo pri prebavnih boleznih izčisti najprvo vse drobce ter izžene iz njega vsa nesnaga ter ga potem tako ojači, da zamore delovati brez vsake pomoči.

TO MODERNO ZDRAVILO IMA PRIJETEN GRENKI OKUS TER DELUJE HITRO IN USPEŠNO.

Rabiti bi ga morali, kadarkoli vas muči zapeka in njene posledice kadar imate bolečine v trebuhu in kadarkoli trpite na kaki bolezni, ki je v zvezi z zapeko.

V LEKARNAH

JOSEPH TRINER,

izdelovalec

1333 — 1339 S. Ashland Ave.

CHICAGO, ILL.

Ne pozabite, da ima Trinerjev liniment dobre uspehe v revmatičnih in neuralgičnih bolečinah, pri okorelosti mišic in sklepov, pri oteklinah in izvinjenju.

GLASNIK

TISKOVINE

se izdelujejo v naši tiskarni najlepše in najceneje.

Naša tiskarna je PRESKRBLJENA Z VSEM POTREBNIM.

IZDAJAMO

neodvisen slovenski tednik

„GLASNIK“

103 7TH ST., CALUMET, MICH.

Dolžnost vsacega Slovenca ki ljubi resnico ie, da se naroči na njega.

SLOVENSKA TISKOVNA DRUŽBA

CALUMET, MICH.

GLASNIK